NAŠA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK ● LETO VIII ● ŠTEVILKA 2 ● FEBRUAR 1972

PRORAČUNSKI INTERVJU S PREDSEDNIKOM SVETA ZA FINANCE CIRILOM MARINČKOM

Uskladiti potrebe in sredstva

Proračunski kolač je spet pred nami. Družbena ekonomska politika, ki narekuje odločna prizadevanja vseh družbenopolitičnih in samoupravnih skupnosti za stabilizacijo, je letos „botrovala" razdelitvi te pogače. Vsak bi več, pa vseeno še vedno premalo. Takšna bi bila lahko laična ugotovitev na prvem hipu. No, pa bi vseeno radi zvedeli kaj več o značilnostih letošnjega proračuna, kajne? Za že „tradicionalni" proračunski intervju smo tokrat prosili Cirila Marinčka, predsednika občinskega sveta za finance.

Naša komuna: Kakšna je osnovna značilnost letošnje proračunske politike? Ciril Marinček: „Proračunska politika se vključuje v stabilizacijske napore in prizadevanja federacije, republike in mesta Ljubljane. Kot vemo, je osnovna smernica teh naporov, da mora biti rast osebnih dohodkov ter splošne in kolektivne potrošnje počasnejša od rasti družbenega proizvoda."

Naša komuna: In kako se to odraža na občinskem proračunu?

Ciril Marinček: „Ob upoštevanju predpostavk in ukrepov kot so bili navedeni, pa predstavlja osnutek proračunske potrošnje za letošnje leto v primerjavi z lanskim porast za 14,9 odstotkov."

Naša komuna: Stopnja je torej nižja od limitiranega indeksa 116?

Ciril Marinček: „Da. Naj prav tu omenim, da se glede na sedanje gibanje predvideva, da bi bil porast proračunskih dohodkov večji, zato bi ravnotežno stanje na tem indeksu lahko obdržali s tem, da bi vsa sredstva, ki bi presegla 16 odstotkov, odvedli v skupni rezervni gospodarski sklad, kajti tako bi lahko omogočili vračanje sredstev gospodarstvu. „S tem in pa z znižano davčno stopnjo za osebne dohodke (od 4,5 na 4,15 odstotkov) lahko omejimo potrošnjo, da bo njena rast počasnejša in bruto proizvoda."

Naša komuna: Če sedaj pogledamo netto občinski proračun, kaj le ta prinaša dejavnosti socialnega skrbstva v občini?

Ciril Marinček: „Ko govorimo o netto proračunu, moramo poudariti, da gre tu predvsem za povsem določene naloge in obveznosti občine na posameznih področjih financiranja, ki izhajajo iz določenih zakonov in predpisov. Socialno skrbstvo beleži porast za 22,8 odstotka. Ta porast presega poprečje predvsem zaradi povečanja priznavalnin, oskrbnin v domovih in nega osamelih in ostarelih občanov na domu. Porast te proračunske postavke pa prinaša za kmečko področje kar 48,7-odstotno povečanje, namenjeno za nadomestila socialno šibkim kmetom."

Naša komuna: Kakšen delež pa je odmerjen krajevnim skupnostim?

Ciril Marinček: „Občina da vsako leto poudarek krajevnim skupnostim s tem, da vsako leto veča njim namenjena sredstva. Predvideno 22,2-odstotno povečanje sredstev v tem letu pa tudi v letošnjem letu ne bo doseglo predlogov in programov teh skupnosti. Njihove želje presegajo možnosti občine trikratno!"

Naša komuna: Kaj pa kultura in telesna kultura?

Ciril Marinček: „Po predlogu so ta sredstva povečana za 15,9 odstotka. Malce visok odstotek je postavljen, ker je v to postavko vključena tudi nova dejavnost strelske zveze. Morda bi dodal, da kljub letošnjemu porastu in pa večjim vlaganjem v preteklih letih z ozirom na stalne potrebe bo prav za dejavnost telesne kulture potrebno poiskati možnosti še za dodatne vire."

Naša komuna: Ali samoprispevek razbremenjuje proračunska sredstva?

Ciril Marinček: „Rekel bi le deloma. Samoprispevek je razbremenil le približno za polovico proračunsko postavko za šolsko in vzgojno-varstveno dejavnost, medtem ko je ostala vzdrževalna in adaptacijska dela še vedno potrebno kriti iz proračuna."

Naša komuna: Kaj pa kmetijstvo?

Ciril Marinček: „Kot je znano, pri občinski skupščini obstaja služba za pospeševanje kmetijstva, ki se je v zadnjih letih precej uveljavila in ima ugoden odziv tako pri kmetih kot tudi kmetijskih organizacijah. Ker pa je tudi tu potrebna „okrepitev", predvideva proračun 25-odstotni porast sredstev za pospeševanje kmetijstva. Ta sredstva pa najbrž tudi ne bodo zadoščala, zato bo prav v prihodnosti potrebno posvetiti temu vprašanju več pozornosti."

Naša komuna: In zdaj še komunala, ali bolje povedano ceste, večni trn v peti viškega občana?

Ciril Marinček: „Vsa sredstva za vzdrževanje, rekonstrukcijo in gradnjo cest le deloma dotira proračun. Odstotek iz proračuna je v te namene le 39, ostala sredstva pa se stekajo iz drugih namenskih virov. Za potrošnjo na cestah je v letošnjem letu odmerjenih v primerjavi z vso proračunsko potrošnjo preko 40 odstotkov. Znesek je torej tolikšen, da zahteva vso pozornost in odgovornost pristojnih služb."

Naša komuna: Ali tako odmerjena sredstva za ceste zadostujejo potrebam?

Ciril Marinček: Tolikšna sredstva še zdaleč ne morejo zadovoljiti vseh potreb, ki so na področju te dejavnosti najbolj pereča v našem mestu."

Naša komuna: Vendar vsa sredstva za pokrivanje obstoječih potreb v občini ne izvirajo samo iz proračuna?

Ciril Marinček: „Tako je. Za določene dejavnosti pritekajo finančna sredstva tudi iz drugih namenskih virov, npr. preko raznih skladov (komunalnega, posebnega računa za ceste), preko mestnega proračuna in raznih skupnosti. Če bi sedaj ocenili vsa skupno namenjena sredstva za pokrivanje obstoječih potreb, potem bi ugotovili, da vsa vsota znaša še enkrat več kot občinski proračun."

Naša komuna: Ali bo tako predložen proračun neposredno prizadel našega občana?

Ciril Marinček: „Glede na situacijo in namen našega gospodarstva in naporov, obstoječa sredstva sicer niso postavljena v željeni meri, vendar lahko kljub temu ugotovimo, da standard našega občana ne bo prizadet, saj so vsi napori usmerjeni na področja, ki občana neposredno prizadenejo. Sicer pa menim, da morajo biti potrebe tolikšne, kolikor je na razpolago sredstev, vsaj sedanja situacija nam to narekuje."

JANJA DOMITROVIČ

Ciril Marinček, predsednik sveta za finance in proračun

PO UDARNIŠKO ZA OBČINSKI PRAZNIK

Trikrat požgano, razseljeno in od vojne še na mnoge druge načine prizadeto Golo nad Igom bo konec aprila prizorišče letošnjega občinskega praznika. 4. in 5. aprila pa bo – kot uvod v praznovanje – 150 ali 200 rok v udarniškem delu prijelo za krampe in lopate, da izkopljejo luknje za postavitev drogov za električno napeljavo. V tej akciji bodo sodelovali člani socialistične zveze, mladinske organizacije, zveze borcev, domačini in vojaki. Udarniško delo bo končano z mitingom in pogostitvijo. Kar pa bo dela ostalo, ga bodo opravili pripadniki JLA s tehničnimi sredstvi.

SaS

TITU PONOVNO PRIZNANJE HEROJA

Z bučnim aplavzom so člani občinske skupščine ZRVS podprli predlog ponovne dodelitve priznanja heroja predsedniku republike Josipu Brozu-Titu, ki ga naj posreduje republiški odbor ZRVS.

J. D.

KOMUNISTI SO SE SESTALI

Delegat 2. konference ZKJ Vinko Hafner je na 3. redni seji občinske konference ZK Vič-Rudnik podal izčrpno poročilo o uresničevanju stališč 2. seje konference ZKJ. Potem, ko je pojasnil smernice akcijskega programa, podanega na konferenci, je podčrtal predvsem naslednjo misel: večjo akcijsko enotnost na vseh področjih bomo dosegli z okrepitvijo vrst ZK, to se pravi v teh vrstah bodo morali predstavljati jedro neposredni proizvajalci in mladi intelektualci, kar bi nedvomno stimuliralo komuniste in občane k večji družbeni aktivnosti.

Prav to misel pa so člani potrdili tudi pri izvolitvi članov nove Mestne konference. Med šestnajstimi predlaganimi kandidati, izmed katerih so izvolili dvanajst članov, je bilo skoraj polovico neposrednih proizvajalcev.

Člani pa so na koncu v kritični razpravi spregovorili tudi o delovanju osnovnih organizacij ZK na terenu, o neaktivnosti nekaterih OO, o nezadostni povezavi z občinskim komitejem . . . Prav ta razprava pa je sprožila tudi dva sklepa in sicer naj bi občinska konferenca v aprilu obravnavala delovanje neaktivnih osnovnih organizacij na terenu ter predložila tudi konkreten program dela.

J. DOMITROVIČ

ROKE PROČ OD TIVOLIJA!

Te dni znova oživljajo razprave o nadaljnji usodi Tivolija, ki sega deloma tudi na območje naše občine. 22. februarja, to je prav ob izidu te številke Naše komune, je v klubu poslancev organiziran sestanek, na katerem bodo strokovnjaki in predvsem Skupnost za varstvo okolja – vodi jo književnik Matej Bor – govorili o tem izredno kočljivem vprašanju. Za kaj pravzaprav gre?

V Tivoliju se križajo številni interesi, od katerih je najbolj grozljiv tisti, po katerem bi skozi parke speljali v prihodnjih letih novo večpasovno cesto. Drugi interes, za katerim stoji del Ljubljančanov, je izgradnja pokritega kopališča v Tivoliju. Tretji interes – za tem stoji brez dvoma večina občanov – pa skuša ohraniti Tivoli kot zelena pljuča mesta, ki bi morala biti tabu za vse čase. Te glavne predloge pa spremljajo že gradnja novega hotela Bellevue, prodiranje stanovanjskih gradenj v Tivoli in podobno.

Gre torej za izredno kompleksni problem, v katerem se križajo mnogi za in mnogi proti, vsi pa se trudijo, da bi razpolagali kar z najbolj tehtnimi podatki, ki bi izpodbijali nasprotnikove argumente.

Dejstvo pa je, da se Ljubljana že duši v avtomobilskih izpuhih, da so prometni čepi vsakodnevni pojav in da bo to v prihodnje še huje. Položaj terja brez dvoma najprej ureditev cestno-prometnih zagat. Obenem pa je dejstvo, da je ozračje Ljubljane že sedaj izredno močno zastrupljeno in da ne bi preneslo nobenega krčenja našega edinstvenega, čeprav trenutno zanemarjenega in zato tudi premalo obiskanega parka.

Ideja o gradnji bazena je mnogim prav gotovo blizu, toda tudi med zagovorniki tega projekta jih najbrž ni mnogo, ki bi hoteli z njim prizadeti Tivoli. Pomisliti je treba, da bo bazen zahteval obsežno parkirišče, slačilnice, gostinske lokale in še vrsto spremljajočih objektov, ki bodo spet pritegnili druge, pred katerimi se bo moral park bolj in bolj umikati. Pri tem pa je še vedno vprašljivo, koliko takšni objekti sploh primorejo k množičnosti športa. Poglejmo socialno diferenciranega Ljubljančana in možnosti, ki mu jih nudi sedanja hala Tivoli. Ta je postala močno skomercializirana gospodarska ustanova, ki športnika že od daleč pozdravi z reklamnimi napisi za žgane pijače in cigarete, nato pa mora obiskovalec našteti lepe denarce za ogled prireditve ali za lastno športno dejavnost. Bojazen, da bo tudi moderni pokriti bazen pustil pred vrati tisti del Ljubljančanov, ki ne bo sposoben plačati visokih vstopnin, kot jih na primer plačujejo obiskovalci Zlatega kluba, se zdi upravičena.

Danes ni mesta na svetu, v katerem bi zaradi takšnih ali drugačnih interesov posegali v svoja zelena pljuča. Še zlasti ne, če je zrak nad mestom tako onesnažen kot nad Ljubljano, kamor se zaradi smoga letošnjo zimo polne tri mesece ni uspel prebiti sončni žarek. Če se torej borimo za čist zrak, nismo nobeni holtikulturni romantiki. Borimo se za zdravje, za moje, tvoje, naše zdravje. Vičani imamo dovolj opozoril kot so smrad iz odlagališč Snage, tovarne Plutal, s Tržaške in Dolenjske ceste itd. Zato smo za vprašanje našega okolja še posebej občutljivi. Predlagamo, da ostane Tivoli nedotaknjen, vedno bolje vzdrževan in urejen ter na novo posajen z drevjem, poplemeniten z novimi nasadi, vodometi, urejenimi potmi, bolje organiziran in z razširjenim živalskim vrtom ter urejenimi otroškimi igrišči. Zato kličemo Skupnosti za varstvo okolja:

Zadržite roke tistim, ki kakorkoli posegajo po Tivoliju!
Tu smo, z vami smo!

SANDI SITAR

Pevska in gledališka dejavnost ter ljudsko knjižničarstvo so pri nas tri najbolj razvite panoge množične kulture. Po svoji razširjenosti in dosežkih presegajo vse podobne dejavnosti v drugih ljubljanskih občinah. – Na sliki: v moderni ljudski knjižnici v Kozarjah. – Foto: F. Modic

PROSLAVA BITKE NA KLJUČU

Letos poteka 30 let od znane bitke na Ključu, kjer je s partizanskimi enotami sodelovala vaška zaščita. Ta pomembni dogodek iz NOB nameravajo v Dobrovi počastiti s proslavo oziroma z vrsto slavnostnih prireditev, ki se bodo začele 23. aprila in končale 6. maja ter bodo vključevale proslavo dela OF, 30-letnico pionirske organizacije, spominski izlet na Turško čelo, sodelovanje v pohodu Po poteh partizanske Ljubljane, kulturno prireditev, taborjenje na Ključu, kresovanje, ponazoritev napada na Hruševem in partizanski miting.

Predsednik pripravljalnega odbora je Zvone Tušak.

Pred javno razpravo o proračunu

Kot postaja že navada, prinaša februarska številka Naše komune osnutek občinskega proračuna za javno razpravo. Dosedanje izkušnje so narekovale nekoliko spremenjeno shemo, spremembe naj bi predvsem pripomogle k večji preglednosti. Seveda pa so ostale vse tiste postavke, kjer pričakujejo največ polemike, na drobno razčlenjene. To velja zlasti za sredstva krajevnih skupnosti. Zbori volivcev naj bi v prvi dekadi marca zabeležili vse pripombe občanov, da jih bo mogoče vključiti v končni osnutek proračuna, ki bo postal osnova občinskemu in mestnemu gospodarjenju v letošnjem letu.

SZDL kot nosilka javne razprave o proračunu organizira na raznih nivojih najprej priprave in nato neposredne diskusije. Tako je bila 16. februarja, dan pred „proračunsko" sejo skupščine občine, seja izvršnega odbora obč. konf. SZDL. Skoraj v celoti je bila v znamenju priprav na sejo občinske konference SZDL, ki bo 21. februarja, in na zbore volivcev po krajevnih organizacijah. Udeleženci so se večkrat dotaknili vprašanja stabilizacijske politike in inflacijskih procesov in so našli mesto obstoječim proračunskim težnjam nekje na sredi.

Letošnji neto občinski proračun je za ca. 15 % večji od lanskega in dosega 4,4 milijarde, s tem da bodo skladi letos nekoliko močnejši, zlasti rezervni, s katerimi je mogoče izvajanje selektivne politike, t. j. vlaganje tja, kjer se najprej in najbolje obrestuje.

V obravnavi vsebinskih priprav na javno razpravo so na tej seji iskali predvsem načine, ki bi zagotovili čim bolj razširjeno in poglobljeno diskusijo, ki se ne bi ustavila zgolj ob lokalno in časovno ozko omejenih koristih. Od stopnje aktivnega vplivanja samih občanov je odvisno, koliko se naši proračuni oblikujejo „od spodaj navzgor" in koliko so javne razprave zgolj kamuflaža vnprej pripravljenim shemam in tako le – formalnost.

SaS

Seja skupščine

Na svoji prvi letošnji seji je občinska skupščina pretresala predlog proračuna (odborniki so precej spraševali za pojasnila z ozirom na bližnje zbore volivcev, nekaj pomislekov je bilo izrečenih o premajhni proračunski postavki za telesno kulturo, cestno problematiko pa bo potrebno reševati v sklopu mesta . . .), ki so ga odborniki tudi soglasno potrdili. Nekaj več vprašanj pa je bilo postavljenih tudi ob predlaganem odloku o davkih občanov. Sicer pa so razpravljali še o osnutkih odlokov mestne skupščine o ureditvi cestnega prometa v Ljubljani oziroma o plačevanju stanarin na območju ljubljanskih občin.

J. D.

Tovariši odgovorni: kaj pa nje, ste jih vprašali, če jim lahko okrnite Tivoli?

LETNA SKUPŠČINA ZRVS

Vse sile za obrambo domovine

Prve dni februarja so se v slovesno okrašeni dvorani Svobode na Viču zbrali na svoji letni skupščini rezervni vojaški starešine naše občine. Medse so povabili tudi predsednika republiškega odbora ZRVS Slavka Korbarja, generalmajorja Andreja Cetinskega, generalpodpolkovnika Matijo Božiča in predstavnike drugih občinskih odborov ZRVS, kot tudi družbenopolitične delavce.

Potem, ko so z enominutnim molkom počastili spomin na preminule tovariše, je predsednik občinskega odbora ZRVS Ivo Starin podal poročilo o delu tega odbora v preteklem letu. Povzemamo nekaj glavnih misli iz poročila. „Ti dve leti dela naše organizacije lahko ocenim kot zelo plodni na področju strokovnega izobraževanja, na področju priprav obrambne vzgoje, kakor tudi v družbenopolitičnem delovanju našega članstva. Dosedanje naše delo je pokazalo smotrnost samostojnosti organizacije, čeprav ne moremo in ne smemo trditi, da v okviru ZZB ni bilo možnosti za široko strokovno in politično izobraževanje. Pri tem pa moram pripomniti, da brez ustreznih materialnih sredstev pričujočih rezultatov ne bi mogli doseči v zadovoljivi meri.

Ob ustanovni skupščini je naša skupščina štela 2.100 članov, medtem ko je sedanje stanje 2.443 članov, od katerih je 1.296 oficirjev in 1.147 podoficirjev. Na sejah odbora, predsedstva in komisij smo odobravali celotni plan in delo na političnem polju in splošna vprašanja, na sejah komisij pa strokovna. V obdobju 1970/71 smo iz splošnega dela programa izvedli 7 predavanj za vse člane. Splošni strokovni program je organiziral naš odbor, specialni strokovni program pa so izvajali pripadniki JLA in teritorialne enote. Poleg izvajanja obveznega dela programa in specialnega pouka je bilo organiziranih nekaj ogledov vojaških vaj kot npr.: forsiranje reke Save, ogled razstave letalstva . . . Organizirali pa smo z ozirom na politično situacijo več razgovorov o govoru maršala Tita. Neobveznega streljanja s puško pa se je v prvem letu udeležilo 1.460, v drugem pa 1.642 članov.

Lani je naš odbor prevzel nalogo, da organizira orientacijsko taktični pohod za vse predstavnike občinskih odborov ZRVS v Sloveniji. Zavajo, ki je v celoti uspela, dobili smo priznanje republiškega odbora, se moramo ponovno zahvaliti za uspešno sodelovanje in pomoč krajevni organizaciji Brezovica, radio klubu Ljubljana in viškim gimnazijcem. V preteklem letu smo v počastitev občinskega praznika izvedli ekipno tekmovanje v streljanju, kjer so sodelovale vse krajevne organizacije. Prve tri ekipe pa so bile nagrajene. V bodoče pa naj bi bile ekipe šestčlanske, streljali pa bi tudi s puško in brzostrelko, saj bi tako naša organizacija dobila dobre strelce in s tem tudi boljšo sestavo tekmovalnih ekip. Vključili smo se tudi na tekmovanje Naše obrambe „Izbiramo najboljšo občinsko organizacijo" in dosegli tretje mesto.

Vključili smo se tudi v akcijo o uvedbi samoprispevka za šole in vrtce in s tem tudi neposredno v politično dogajanje na našem terenu.

Lani je na predlog kadrovske komisije napredovalo 382 članov. Poleg tega pa je bilo s strani JLA in teritorialnih enot imenovanih iz čina desetarja v čin podoficirja 175 članov.

Ob proslavi 30. obletnice JLA pa smo razvili tudi prapor občinske organizacije. Razvitju je botroval delovni kolektiv Tovarne vijakov."

Po poročilih blagajnika in nadzorne komisije se je k razpravi najprej prijavil ing. Avgust Belič. Orisal je pomen strokovnega usposabljanja rezervnih vojaških starešin in strelskih akcij. Naše nadaljnje delo pa mora temeljiti tudi na odpravljanju napak, ki jih še nismo uspeli odpraviti kot tudi na vse večjem vključevanju v družbenopolitično dogajanje na terenu. To zadnjo misel pa je podčrtal tudi predsednik krajevne organizacije ZRVS Vič–Vrhovci Čamernik in dodal, da bi morali v bodoče skrbeti tudi za idejno politično vzgojo teh kadrov.

O nepopolni evidenci članstva, o nezadostni angažiranosti in na vrste komunistov v članstvu ZRVS je nato opozoril predsednik krajevne organizacije ZRVS Milan Česnik, Stane Kovačič. Predsednik krajevne organizacije ZRVS Malči Belič, Lapajne pa je ponovno podčrtal idejno pripadnost kadra in njegovo politično aktivnost, ki bi se morala odražati prav na terenu.

Skupščino je pozdravil tudi generalmajor Andrej Cetinski, ki je poudaril pomembnost organizacije ZRVS in njenega članstva pri obrambi domovine, pri tem pa zaželel odboru veliko uspeha pri nadaljnjem delu. Njegovim besedam pa se je na koncu pridružil še predsednik republiškega odbora ZRVS Slavko Korbar, ki je dejal: „Tudi v tej vse številnejši organizaciji morajo biti nosilci akcij komunisti kot progresivna sila, saj bo tako tudi nadaljnje delo organizacije ZRVS temeljilo na nekih čvrstih pogledih in jasnih stališčih." Razprave pa je zaključil predsednik.

Skupščina je nato izvolila še dvajsetčlanski odbor ZRVS, ter tri člane za novo ustanovljeno mestno konferenco ZRVS in sicer Avgusta Beliča, Rudija Furlana in Stanislava Kovačiča.

JANJA DOMITROVIČ

MLADINSKA ORGANIZACIJA V OBČINI

Prizadevanja zadevajo ob probleme

Novoustanovljena občinska konferenca Zveze mladine Slovenije Vič–Rudnik je v zadnjem času uspela organizirati relativno širok krog mladih v naši občini.

Na prvi seji predsedstva po ustanovni konferenci je bilo predsedstvo razdeljeno med šest komisij:

– komisija za mlade v KS – vodi jo Štrajn Vesna;
– komisija za družbeno-ekonomske odnose – vodi je Bilić Vinko;
– komisija za vzgojo in izobraževanje – vodi jo Ganoni Vido; s področja za OŠ – vodi Kalin Jožica;
– komisija za SLO, ki bo zajemala tudi delo s področja razvijanja revolucionarnih tradicij;
– komisija za idejno vzgojo, kulturo in tisk – vodi jo Turk Vojka;
– kadrovska komisija, vendar bo nekaj časa njene naloge opravljal sekretariat predsedstva pod vodstvom sekretarja Janeza Starmana.

Delo komisij je usmerjeno predvsem v vsestransko pomoč tistim mladinkam in mladincem, ki v svoji KS, OZD ali šoli želijo ustanoviti aktiv ZMS, oziroma so ga že ustanovili, pa jim začetek dela večje težave. Taki aktivi so v nekaterih KS in OZD, v šolah pa je delo bolj utečeno predvsem zaradi drugačnega načina dela. Poleg že prej ustanovljenih aktivov so se v zadnjem času formirali oz. navezali stike z OK trije aktivi: Velike Lašče, Krim, Rudnik in Brdo–Vrhovci. Mladi iz Velikih Lašč so s svojo aktivnostjo pričeli že pred Novim letom, pripravili so in uspešno izpeljali praznovanje novega leta, v januarju pa so tudi formalno ustanovili svoj aktiv. Delo aktiva bo temeljilo predvsem na razvijanju in negovanju kulturnih tradicij, ki jih imajo v izobilju. Seveda pa imajo tudi oni problem, ki ga srečujemo v skoraj vseh aktivih ZM v naši občini, to so prostori.

Materialni pogoji za delo so sploh največji problem, s katerim se srečuje mladinska organizacija v vsej občini. Precej primerov je, da mladi, ki želijo aktivno delati v ZM, nimajo niti prostorov, v kolikor jih pa imajo, pa so zelo slabo opremljeni. Zelo drastičen primer je aktiv na Turjaku, kjer mladi gostujejo v zadružnem domu. Oprema v sobi, kjer se sestajajo in delajo, sestoji iz zelo stare omare, ene mize in nekaj zmajanih stolov, v dveh prostorih pa niti tega ni. Kljub temu, da so mladinci zelo aktivni in da si sami pomagajo, kolikor je le mogoče, jim KS ni stopila niti koraka nasproti in mladim marsikdaj z izjavami o novosti njihovega početja zbijajo voljo do dela. Iz teh razlogov pričakujejo od občinske konference pomoč z nasveti ter možnost, da se povezujejo tudi z drugimi aktivi in tako najdejo potrebno podporo za svoje delo.

22. in 23. januarja je bil seminar predsedstva občinske konference v Dolenjskih toplicah, na katerem so sodelovali tudi Janez Čemažar – sekretar občinske konference zveze komunistov Slovenije, Bine Lenaršič – sekretar občinske konference SZDL in Darko Perovšek – tajnik skupščine občine Vič–Rudnik. Pogovor je potekal predvsem o problemih, ki tarejo mlade in je za njihovo razrešitev potrebno sodelovanje vseh političnih faktorjev v občini. Jasno je bila izražena potreba po vključevanju mladih v vse družbenopolitične in samoupravne strukture, ki jih imamo v naši družbi. Vendar pa mladi ne bi smeli biti predstavniki neke starostne strukture, temveč predstavniki delovnih interesov v določeni sredini. Njihovo uveljavljanje mora temeli[illegible] izključno na odnosu do gibanj v [illegible] družbi.

V drugem delu seminarja pa [illegible] bili na dnevnem redu akcijski p[illegible] grami posameznih komisij in p[illegible] sedstva. Načrtovanih je bilo [illegible] akcij: udeležba na kvizu „obram[illegible] socialistične Jugoslavije", kadrov[illegible] okrepitev organizacije ipd. Ste[illegible] naj bi razne izobraževalne akcije [illegible] so mladinske tribune s temami: k[illegible] tura v krajevni skupnosti, vloga m[illegible] dih v pripravah na SLO, mladin[illegible] kmetijstvu, stanovanjska polit[illegible] ipd.

Precejšnjo aktivnost pa mlad[illegible] načrtujejo v zvezi s pripravami [illegible] občinski praznik. Sodelovali bo[illegible] pri akciji kopanja lukenj za el[illegible] trične drogove do Golega, pripra[illegible] bodo več športnih tekmovanj, ki [illegible] bodo slovesno zaključila na [illegible] praznovanja. Organizirali bodo [illegible] pohodov iz različnih smeri na G[illegible] ter zagotovili množično udele[illegible] mladine ob prazniku.

ČLANI MESTNE KONFERENCE ZK

Člani občinske konfere[illegible] ZK Vič-Rudnik so izmed [illegible] najstih kandidatov izvolili [illegible] slednjih dvanajst članov: Al[illegible] Arha, Lastimirja Boha, Ja[illegible] Čemažarja, Bernarda Čib[illegible] Dušana Doljaka, Slavka [illegible] Korbarja, Vidojko Kozak, [illegible] neza Markelja, Jožeta dr. [illegible] selja, Ivana Žalarja, Rudija [illegible] nickega in Janeza Žerovnika.

Redna letna skupščina obč. odb. ZRVS je obravnavala dejavnosti organizacije v prvih dveh le[illegible] obstoja in smernice za delo v prihodnje.

ANDREJ HABIČ

Šiškar, v službi pri Tedenski tribuni, rišem za Min Pavliho. Opredeljen. Naročnik Dela. Občasno priden. 33. Prva risba: v plenice, mešana tehnika. Vprašanje javnemu delavcu: Kuko se kej 'mate?

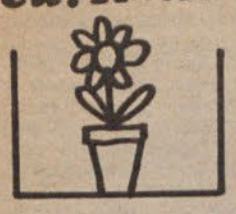

JEŽEŠMARIJA, A JE ŽE SPET LIFT HIN ?!

KDOR BERE TT – VEČ VE! ← TO NI VIC!

ADIJO!

V našem časopisju smo doslej že večkrat zapisali to in ono o študentih, pisali smo o problematiki študentskega naselja na območju naše občine, kot o študentskem gibanju in njegovi ideologiji (ob zasedbi Aškerčeve ceste in podobno). V zadnjih mesecih je v ospredju zanimanja, mnogokrat pa tudi predmet ostre, čeprav ne vselej dovolj poučene kritike, študentsko glasilo Tribuna. Potem ko so temu časopisu najprej odtegnili, nato pa spet dodelili sredstva za izhajanje in ko je bil zamenjan uredniški odbor, smo očitno pred določenimi spremembami pri sami Tribuni, s tem pa se napovedujejo tudi spremembe v odzivu, ki ga bo nova Tribuna izzvala. V tem trenutku se nam zdi problem aktualiziran, zato smo se obrnili na enega izmed urednikov Tribune Darka Štrajna (njegovo ime v N. K. ni novo) z nekaterimi vprašanji, med katerimi je osrednje vprašanje družbeno politična orientacija. – Objavljamo pismo Darka Štrajna.

O TRIBUNI IN ŠTUDENTIH

„Naša komuna" je dala iniciativo, da bi naj podpisani kot eden izmed urednikov študentskega lista „Tribuna" skušal odgovoriti na nekaj vprašanj, ki se v javnosti odpirajo ob različnih pojavih študentskega gibanja, kamor bi mogli prišteti tudi takšno obliko, kakršna je študentski časopis. Mislim, da je način, kakršnega se loteva Naša komuna, s tem da da možnost samim študentom, da spregovore na njenih straneh, malodane vzgleden, saj imamo študentje relativno malo možnosti, da bi svoje postopke in hotenja javno detajlno in široko eksplicirali. (Mislim npr. časopis Delo, ki pogostokrat ne objavi študentskih dokumentov, ali pa jih objavi v skrajšani in komentirani obliki).

Zdi se mi, da je temeljni problem, ki se ob pojavljanju sedanje Tribuna odpira, vprašanje, zakaj je list usmerjen v politiko, t. j. v ocenjevanje oz. kritiko politike v ožjem in širšem smislu te besede. Na to bom skušal odgovoriti pravzaprav v celotnem zapisu s tem, da se bo vprašanje diferenciralo v več ožjih problemskih skokov.

Naj začnem konkretno – z nastankom uredništva v sedanjem sestavu. Skoraj vsi člani sedanjega uredništva so pisali prispevke v Tribuno že prej, ko niso bili uredniki. Vendar pa so bili predlagani v letošnje uredništvo predvsem zaradi svoje prizadete angažiranosti ob lanski zasedbi filozofske fakultete, ko so s svojim pisanjem in ostalo aktivnostjo uspevali izražati širino in dolgoročnost študentskih teženj.

V ljubljanskem bolj ali manj levičarsko usmerjenem študentskem gibanju je ob dejstvu, da sedanji pogoji na Univerzi ne ustrezajo tako sodobnim pedagoškim principom, kakor tudi potrebnemu strokovnemu nivoju itd. vedno jasneje izstopala zavest, da so problemi Univerze v resnici družbeni problemi in da so problemi Univerze nerešljivi brez priznanja ustrezne družbene vloge univerze, kar pogojuje svobodo univerze. To pomeni aktivno prisotnost univerze kot žarišča novih idej v celotnem življenju družbe. Takšna postavitev pa postavlja Univerzo in delavce na njej, torej tudi študente kot osnovo študijskega procesa v razmerje do politike, ki se je in se pogosto še odvija mimo univerze, s čimer je univerza pravzaprav prizad[illegible] oz., v kolikor gre za družbene probleme, ki na prvi pogled niso neposre[illegible] povezani z univerzo, ob odsotnosti univerze v razreševanju, prihaja [illegible] nevzdržne mentalitete, ki vidi univerzo kot nekakšen servis za kadre, [illegible] celo politično sumljivo ustanovo itd.

Takšna spoznanja so pogojevala kritično orientacijo študentskega giba[illegible] kakor tudi študentskega časopisa, ki hoče izražati in samokritično o[illegible] njevati gibanje. Pri tem se postavi problem, ki se izraža v mnenjih, češ da [illegible] Tribuna „privatni časopis" nekega ozkega kroga. Vendar pa gre tu za poe[illegible] stavljeno gledanje. Jasno je, da bo svoja hotenja izražal samo tisti „kro[illegible] študentov, ki sploh hotenja ima in jih razvija, se pravi, da gre za najaktivne[illegible] študente, ki tudi sicer dajejo značaj prisotnosti univerze v družbenem do[illegible] janju. Moramo pa priznati, da je aktivnih študentov na naši univerzi relativ[illegible] malo, če seveda sem ne štejemo študente, ki so aktivni v pokrajinah, [illegible] katerih izhajajo ipd. Eden od bistvenih problemov ljubljanskega študen[illegible] skega gibanja je prav premagovanje pasivnosti med samimi študenti, ki [illegible] orientirano k spreminjanju zavesti, ki omogoča t. i. „fahidiotsko" obli[illegible] vanje osebnosti ali iskanje lagodnih poti za pridobitev diplome . . . Tako [illegible] razumljivo, da Tribuna išče poti za preboj v takšno zavest. Sicer pa mora k[illegible] študentsko glasilo posredovati tudi širši (dosegljivi) javnosti kritična mnenj[illegible] ki nastajajo med študenti. Seveda je jasno, da je izražanje teh mnenj [illegible] ustreznem nivoju stvar določene kvalificiranosti za pisanje. Tako je ure[illegible] ništvo Tribune bilo eden prvih iniciatorjev nastajanja fakultetnih listov, [illegible] katerih bi se oblikoval širši krog sposobnih sodelavcev.

Glede letošnjih številk je uredništvo že sprejelo kritiko, da je v listu dob[illegible] premalo prostora pisanje o „ožjih" problemih univerze, s čimer pa ni o[illegible] stopilo od skorajda po vsej univerzi sprejetega mnenja, da so t. im. o[illegible] problemi univerze neločljivi od splošno družbenih. Vendar pa gre za ko[illegible] kretizacijo teh problemov na univerzi.

Zlasti zaradi dveh prepovedi razširjanja se je okoli Tribune pojavila gl[illegible] riola škandaloznega, politično škodljivega, celo reakcionarnega časopisa. [illegible] Na takšna mnenja je težko odgovarjati, saj marsikomu prepoved a pri[illegible] pomeni zadosten dokaz, da gre za „takšno in takšno" vrsto pisanja. Pr[illegible] tako bi mi težko verjeli na besedo, da pismo Titu ni bilo žaljivo itd. [illegible] dokazovanje nasprotnih menj se zato raje ne bom spuščal, rekel bi le, da [illegible] sklepanje na osnovi posameznih primerov praviloma napačno. Kar se ti[illegible] „škandalov", se mi zdi, da le-ti bolj izvirajo iz senzacionalističnih teženj [illegible] katerimi je mogoče zamegljevati prave probleme naše družbe, ki jih po svo[illegible] močeh hoče odpirati tudi Tribuna. V ilustracijo samo to: v našem tisku [illegible] bilo več pisanja o Tribuni in o njenem odgovornem uredniku, kot o kakšne[illegible] kričečem primeru gospodarskega kriminala.

Svojevrstne napade doživlja tudi slog pisanja v Tribuni, kateremu očit[illegible] splošnost, pa tudi uporabljanje besed, ki jih ni v slovarju. Glede tega ne [illegible] izgubljal preveč besed, rečem naj le, da precejšnje število „splošnih" člank[illegible] izvira iz težnje kritično poiskati same izvore konkretnih težav in zavzem[illegible] se za osnovne revolucionarne vrednote, ki jih je mogoče opredeljevati le [illegible] občem nivoju; kar se tiče ostalega pa, da je simptomatično za vsa študentv[illegible] gibanja (razen morda za redka reakcionarna, kakršni sta bili do sedaj sa[illegible] indonezijsko in hrvatsko študentsko gibanje) iskanje še neutečenih poti [illegible] izražanje ne samo mnenj o perečih problemih, pač pa tudi v novih, lah[illegible] tudi slutenih, bolj svobodnih človeških odnosih, ki ne morejo nastajati d[illegible] gače, kot skozi kritiko in provociranje obstoječih.

Prav gotovo to ni vse, kar bi bilo mogoče napisati o tej problemati[illegible] Videti pa je, da se govorjenje o Tribuni veže na problematiko študentsk[illegible] gibanja, kar pa ne pomeni, da si Tribuna lasti študentsko gibanje, pač pa, [illegible] ga skuša kritično izražati. Če ji to ne bo uspelo, jo bodo študentje že sa[illegible] spremenili, kar se je navsezadnje zgodilo s tem, ko je v letošnjem letu zač[illegible] z delom povsem novo uredništvo.

DARKO ŠTRA[illegible]

DELO IN NAČRTI KLUBA UPOKOJENCEV

NJIHOV DRUGI DOM

Mnoge države imajo neke vrste varstva za stare ljudi, vendar takih klubov, v katerih poteka družabno življenje upokojencev, razen v Sloveniji pri nas ni. Zato je 1970 mednarodni urad za delo s sedežem v Ženevi sklical kongres, na katerem so to vprašanje obravnavali.

Časopisje, šah, kartanje, izleti, proslave, prireditve, obdaritve, balinanje, kegljanje in podobno je ob prigrizku vsebina tega rekreacijskega kotička upokojencev. Marsikomu, zlasti osamelemu, je klub čez dan tudi neke vrste drugi dom, saj je v njem med svojimi vrstniki in ob skupnih spominih.

Tako smo mi 1966 ob razumevanju in podpori občinske skupščine ter krajevnih organizacij ustanovili svoj klub v nekih prostorih nekdanje občine Rudnik, vendar pa ti prostori ne ustrezajo. K nam prihajajo zlasti ob nedeljah starejši ljudje iz drugih krajev mesta in veliko barjanskih kmetovalcev, ki so deloma že bali pa bodo upokojeni. Je to pač prijazno in gostoljubno shajališče.

Slike nam kažejo le del klubove dejavnosti. Balinarsko in šahovsko merjenje moči marsikoga na svoj način poživi. V navadi je tudi, da v zaključeni družbi proslavi svoj rojstni dan. Tako smo z veseljem gledali radostne obraze enega devetdeset in drugega dvaindevetdesetletnika, ko je zadonela šegava pesem našega barjanskega stihoklepca: „. . . pa žegn ta pru k pakajancam lati . . .“

Dostikrat pusto pa tudi starčevskih tegob polno življenje popestrijo izleti, ki smo jih že veliko priredili po vsej Sloveniji. Sem pa tja je odbor s prizadevnim predsednikom na čelu kaj priložil nezmožnim za potne stroške. Ti izleti in obiski drugih podobnih klubov so pa še posebej mikavni, ker se navadno vedno kdo najde, ki zna kaj povedati o krajih, ki jih vidimo, in dogodkih iz davne preteklosti kakor tudi iz narodnoosvobodilne vojne. Vmes vpletemo pa še ogled kake umetniške razstave, na primer Hegedušićeve hlebinjske šole naivcev ali forme vive v Kostanjevici. So mnogi, ki ne bi nikoli videli teh krajev in tudi ne denimo dela kakega japonskega in naših kiparjev, če mu za to ne bi nudili priložnosti. Saj največkrat ni bilo v minulosti časa pa tudi ne denarja in razumevanja, temveč le skrbi in trdega življenja preveč.

Na naših prireditvah radi sodelujejo mladi in najmlajši. Tako otroški vrtec na Dolenjski cesti, ki nas s svojo otroško prisrčnostjo razvedri, osnovna šola Oskar Kovačič in Glasbena šola Vič ter moški pevski zbor društva upokojencev Ljubljana-Center, ki nam posreduje umetniška doživetja. Mnogi jih sicer ne bi bili deležni. Tem in skromnemu delovnemu kolektivu kluba velja še naša posebna hvaležnost!

Zlasti skrbno prireja klub proslave dneva republike 29. novembra. Tedaj s svojim prispevkom obdari vse čez 70 let stare upokojence, onemogle pa z darili obiščejo odborniki na domovih. Tako je za minuli praznik razveselil okoli 240 svojih članov-ic, kakih 40 pa obiskal.

Slika kaže, kako si naši s kraljevsko igro belijo osivele glave. Velja še ta udobnost, da posedijo na svežem zraku poleti na prijetnem senčnatem prostoru. Kakih 40 balinarjev tekmuje z drugimi sovrstniki. Po končani sezoni sledi družabni večer.

Sedaj pa mi, nekdanji pionirji naše sedanjosti in njene življenjske ravni, razmišljamo, kako si bomo ohranili ta kotiček in včasih tudi pribežališče za starejše in stare ljudi. Saj ima klub svojo ustrezno vsebino in je življenje v njem že lepo utečeno. Posebej je pomemben glede na gmotna sredstva upokojencev, s katerimi razpolagajo. Premožnejših seveda ni k nam, ker uživajo drugačne blagodeti.

Ker bodo ob Poti k ribniku oziroma na tem koncu gradili stanovanjska in druga poslopja, bodo zrušili občinsko barako. Zato že dolgo mislimo na svoj novi dom. Zmogli bi ga postaviti seveda ob ustrezni pomoči družbe, kajti jasno sami ne premoremo sredstev. In ker bodo člani te naše družbe tudi enkrat ostareli, če bodo imeli srečo, smo prepričani, da nas bodo podprli in nam ter sebi to omogočili.

Najprimernejši prostor za klub oziroma društvo bi bil na tem koncu pod tovarno Angora pod Golovcem, s katerega dihamo svež zrak iz prve roke. To je blizu nekdanjih ribnikov, kjer je marsikdo še kot otrok lovil žabe ali se po njih drsal s kako pokvečeno drsalko in tudi brez nje. Blag spomin na to je nekaj vreden.

Ker bo objekt po svojem namenu bolj rekreacijski prostor, ne pa gostišče, je treba, da je popolnoma zase, torej da je ločen od prostorov za druge namene.

Prvi osnutek projekta smo predložili naši krajevni skupnosti v septembru 1969. Zamislili smo si dvoranico s 100 kvad. m za gostišče, televizijo, predavanja in proslave. K temu še štiri sobe za čitanje časopisja v miru, kartanje, šah, zaključene družbe in društvene potrebe. Ob sanitarijah naj bi bile tudi dve, tri prhe, ker velika večina stanovalcev v tukajšnjih starih hišah, grajenih pred 40, 50 in več leti, nima kopalnic. Potrebno je še skladišče, shramba, klet in stanovanje za hišnika. Balinarji in kegljači naj bi imeli dve dvostezni igrišči, kegljači pokrito. Pred stavbo naj bo tudi vrt, vse popolnoma ločeno od prometa na Dolenjski cesti. To gostišče zaprtega tipa s cenenimi okrepčili, z omenjenimi prostori vred za družabno življenje bi tudi odražalo socialno skrb za upokojence oziroma stare ljudi.

Da bi v tem idiličnem kotičku ostvarili zamisel, naj bi nam odstopili gradbeni material barake in dveh zelo starih hišic, ki jih bodo podrli. Lahko bi nam z materialom pomagala tudi podjetja in kaj primaknila iz skladov za splošno porabo in občina enako iz kakšnega vira. Dobrodošlo bo vse.

Ko bomo imeli vsaj za začetek to vse načelno zagotovljeno, bomo ustanovili gradbeni odbor, v katerem naj bi bil projektant arhitekt, gradbenik, finančnik, administrator in še kdo, ki zmore zadevo poriniti, če kje zaradi klasičnega „pomanjkanja“ sredstev obtiči. Pri tem slednjem nam res ne bi bilo treba delati prevelikih skrbi, kajti so nam dve preživeli vojni, obnova, gospodarska blokada, pomanjkanje in udarniško delo, ko smo gradili še tudi to hrupno Dolenjsko cesto in družbeno delo zadajali preveč tegob in enako skrajšali povrh še kako leto življenja.

Torej vsi, ki boste o tem odločali ali imeli kaj besede, se vselej zavedajte, da s tem družina skromno prispeva pokolenju, ki je v zadnjem stoletju doživelo največ gorja, ob vsem tem pa enako, da bo to, kar bo storjenega, namenjeno tudi vam.

STANISLAV ŽBOGAR

ŽELIJO ODDAJATI MLEKO

POBUDA ZA ORGANIZACIJO ODKUPNE POSTAJE MLEKA IZ VASI LOČNIK

Na zadnjem posvetu predsednikov KO SZDL dne 9. 2. 1972 je prišlo do aktualne razprave o problematiki odkupa mleka. Dejanske razmere kažejo na to, da vprašanje odkupa mleka ni zadovoljivo rešeno. Ljubljana prihaja v določene konice, ko ji mleka primanjkuje in se potrošniki praznih rok vračajo domov, v istem času proizvajalci mleka tožijo, da njihovo mleko ostaja neprodano, oz. da ga požro prašiči, ki bi se zadovoljili tudi z drugo krmo.

Pozanimali smo se v Ljubljanskih mlekarnah, kako je s to stvarjo. Odgovorili so nam, da so zainteresirani za vse količine mleka, ki so na razpolago. Mleko odkupujejo preko organizatorjev kooperacije, to je preko zadruge in kombinata. Odkupna cena mleka znaša 0,40 din za tolščobno enoto, plus prevožne stroške v normalnem okviru. V primeru Ločnika pri Turjaku, o katerem je tekla razprava na posvetu, je treba zainteresirati nosilca kooperacije, ta je ali AK Barje oziroma KZ Velike Lašče, da pristopi k organizaciji zbiranja in odkupa mleka. O želji po prodaji mleka v Ločniku smo obvestili tudi AK Barje – kooperacijo.

Za Ljubljanske mlekarne je Ločnik še posebej zanimiv, saj teče mimo redna proga zbiranja in količina 150 litrov mleka je tako velika, da bi se redno ustavljali.

Upamo, da smo s pričujočim zapisom informirali in zaintersirali nosilce kooperacije, da bi tako pripomogli k realizaciji želje proizvajalcev mleka v Ločniku.

Ing. L. H.

VAŠ ADUT JE

ADUT

TEKOČE PARKETNO LOŠČILO S SILIKONI

ILIRIJA Ljubljana-Vič

ZA PREVENTIVNO ZDRAVLJENJE

V preteklem letu je v naši občini uživalo preventivno medicinsko rehabilitacijo 174 otrok, ki so se zdravili v Kraljevici (34), na Debelem rtiču (69) in na Rakitni (71). V primerjavi s podatkom za omenjeno zdravljenje, ki izvira iz leta 1970 – 155 otrok – je opaziti torej kar znaten presežek 30 %. K temu presežku pa je precej pripomogla tudi pristojna občinska služba, ki je potrdila plačilo hotelskega dela oskrbe preventivne medicinske rehabilitacije otrok. Vendar ob tako zastavljenem planu moramo takoj pripomniti, da se kljub prijavam kar 10 % otrok zdravljenja ni udeležilo! Zato se moramo v bodoče pogovoriti tudi s starši, jih prepričati o tovrstnem zdravljenju, posebno še starše otrok na podeželju, ki so prav sedaj bili zelo slabo zastopani, dalje apelirati moramo na delovne organizacije v naši občini, pa tudi na občinsko skupščino pri zagotavljanju sredstev v te namene. Zdravniki in patronažne sestre (do sedaj z njihove strani ni bilo predlogov za zdravljenje) bi v bodoče tudi morali posvetiti več pozornosti preventivni medicinski rehabilitaciji, saj je še vedno precej otrok, ko je kljub potrebam niso deležni.

J. DOMITROVIČ

SOSESKA INDIVIDUALNIH GRADENJ

V kratkem bo komunalni sklad pripravil za oddajo sto parcel v soseski S-4 (Bonifacija), namenjenih izključno individualni gradnji (vrstne in atrijske hiše). V preteklem letu je komunalni sklad že pripravil vso potrebno urbanistično in tehnično dokumentacijo za izgradnjo te soseske. Ob zagotavljenih finančnih sredstvih za gradnjo komunalnih napeljav in izdelavi projektov za individualne hišice (tipski projekt) pa se je „zaskočilo“ pri tehnični izvedbi odvodnjavanja – zavarovanje terena pred morebitnimi poplavami Malega grabna. Predsedstvo občine in komunalni sklad smatrata, da se reševanje tega problema ne bi smelo časovno odmakniti in pogojevati s končno realizacijo podanih povezav južne obvoznice. Zato naj bi čimprej začeli urejati te probleme, hkrati pa tudi oddajati parcele v tej soseski, ki naj bi bila sodobno komunalno opremljena, saj bi se s tem tudi močno zmanjšal pritisk črnih gradenj na drugih mestnih območjih.

J. DOMITROVIČ

IZ NAŠE OBČINE 4 NAGRAJENCI

Pod geslom „Dokaj dni naj živi, kar nas dobrih je ljudi“ so se 10. februarja zbrali na Srečanju 72 kulturnoprosvetni delavci iz vseh petih ljubljanskih občin. Bogat spored prireditev, ki je zajemal recitacije, pevske in orkestralne skladbe, je privabil v festivalno dvorano več kot 700 ljudi.

Na srečanju so podelili tudi nagrade 21 najzaslužnejšim kulturnoprosvetnim delavcem. Iz naše občine so nagradili štiri: Mira Peljhana, Franca Malovrha, Albina Weingerla in Marjano Klanjšek.

A. A.

NAŠA KOMUNA

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik. Izhaja mesečno. Urejata izdajateljski svet – častni predsednik dr. Josip Vidmar – in uredniški odbor: Milovan Dimitrić, ing. Alojz Habjan, Slavo Kobe, Sergij Pelhan in Sandi Sitar (glavni in odgovorni urednik). Uredništvo in uprava Ljubljana, Trg MDB 7/I., tel. 20-728, tekoči račun SDK 501-8-349/3. Rokopisov ne vračamo. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

OD BESED K DEJANJEM

Tako bi lahko imenovali prizadevanja oziroma sklepe upravnega odbora občinskega komunalnega sklada, da se v letošnjem letu izdelajo študije (geološke raziskave, študije o regulaciji voda . . .) in priprave za izdelavo urbanistične dokumentacije za največjo ljubljansko sosesko Kozarje, katere izgradnja naj bi se začela leta 1975.

J. D.

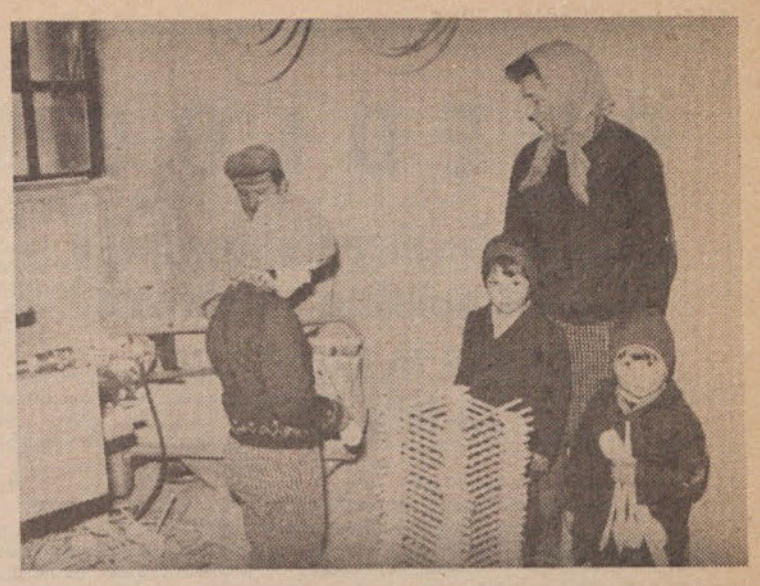

Družina Milana Tekavca na Velikem Osojniku je uvedla sodobno živinorejo in mlečno proizvodnjo. Toda pri hiši so štirje otroci, zato je dopolnilni zaslužek preko zime še kako dobrodošel. Pri tem pomagajo tudi otroci, njuni starši pa delajo pozno v noč, kajti tudi pri tem delu ni nič podarjenega. Foto: F. Modic

TUDI TO JE SOCIALNA DIFERENCIACIJA!

MATI V BARAKI, OTROKA V VILI

V naši socialistični in torej brezrazredni družbi je bilo do nedavnega greh govoriti o socialnih razlikah in nismo smeli govoriti o tem, da je razlika med vilo in barako in torej tudi med njunima lastnikoma. V zadnjem času pa smo podrli tudi ta tabu in je skoraj težko najti dnevni časopis, ki ne bi razpravljal o socialni diferenciaciji. Govorimo na vseh konferencah in sprejemamo stališča, vendar kljub temu še vedno ne zajamemo tega pojava z vseh aspektov, saj jih je preveč. Ugotavljamo razkorak med teorijo in prakso in skušamo sedaj ne le stopiti na rep, temveč tega zmaja tudi obglaviti.

Ob tem bi opozorili na dejstvo, ki ga večina pozablja. Socialna diferenciacija se vse pogosteje javlja tudi v primarnih celicah vsake družbe, to je družini, posebej še na deželi. Med starši in otroci začenjajo socialne razlike. Otroci se namreč odseljujejo, na kmetijah pa ostajajo le ostareli starši z malo ali več zemlje, v vsakem primeru pa slej ko prej nesposobni za delo in tako prepuščeni življenjarenju. Otroci jih le redko obiščejo, pa še takrat jim kaj dosti ne pomagajo, če jim sploh. Staršem se podira streha nad glavo, so brez denarja, v trgovino jim gre kaj iskat včasih sosed in lahko le čakajo žalostnega konca. Ni sicer povsod tako, je pa marsikje. Pa ne le na deželi, tudi v mestu!

Poznam mater, ki rada govori o sinu in hčerki in tudi otroka, ki pa se le redkokdaj spomnita svoje matere, pa še tedaj le z mislijo, le kdaj jo bo vrag pobral, da bo pozabljena preteklost. Hči je ugledna ljubljanska zdravnica z lepimi dohodki, mož tudi precej prinese domov v kuveri, razen enega otroka imata vilo z vsem komfortom. V garaži stoji audi. Njen brat je arhitekt, ima družino z dvema otrokoma, vilo in mercedes. Skratka, njun življenjski obstoj ni ogrožen.

Drugače pa je z njuno materjo, ki prebiva v baraki, stika, kadar ne obleži bolna, po smetnjakih in prosjači, ker delati več ne more. Otroka sta jo popolnoma pozabila. Sram ju je, ker nima akademske titule in kraljevske pokojnine, pa še tedaj je vprašanje, če bi se zmenila zanjo. Pozabila sta, da ju je mati spravila h kruhu in da je morala trdo delati za njune akademske naslove. Umrla bo verjetno pozabljena.

Tu je moč razpravljati o moralnih likih obeh otrok in moralnih obveznostih, toda moč je le govoriti. Lepo od njiju ni, pravijo poznavalci stanja, drugega pa ne morejo. Slej ko prej bo mati padla na ramena družbe in hranila jo bo družba na svoje stroške, otroka pa se bosta vozila na vikende ob Vrbsko jezero. Je to socialna diferenciacija? Mislimo, da je!

M. DIMITRIČ

JUTRI BO PREPOZNO

Uredništvo NAŠE KOMUNE želi v vsaki številki glasila objavljati članke in prispevke s področja družinske vzgoje. oz. vzgoje in izobraževanja mladih in odraslih. S tem želimo bralce zainteresirati za to pomembno področje, jih informirati o aktualnih vprašanjih ter jih spodbuditi k samoizobraževanju.

Učimo se, dokler živimo. Ta izrek velja zlasti danes, v času nenehnega razvoja tehnike, spreminjočih se delovnih navad, kar vpliva na spremenjeno življenjyljudi v družini in v družbi nasploh. Zato je naloga vsakega človeka, mlajšega in odraslega, da nenehno bogati svoje znanje, ki ga potrebuje za vsakdanje delo, življenje v družbi in še posebej za vzgojo otrok.

Z našimi prispevki vas bomo spodbujali k razmišljanju, vi pa nas lahko sprašujete, pišete o svojih izkušnjah in problemih. Rubriko bo vodila naša stalna strokovna sodelavka Angelca Žiberna.

ALI SMO DOBRI STARŠI?

Ali znamo vzgajati?

Ali so res današnji otroci drugačni kot nekoč?

Taka in podobna vprašanja zastavljajo starši sebi in drugim. Morda smo res danes drugačni starši in otroci. Prav zato pa moramo poglabljati znanje o vzgoji.

Čas in družbeni razvoj vplivata na spremenjeno delo in življenje človeka v družbi in v družini. Kljub modernizaciji dela je sodoben človek obremenjen z mnogimi opravili, ki zožujejo življenje v družinski skupnosti. Zato moramo upoštevati čas, znanje in pripravljenost za razreševanje vsakodnevnih družinskih nalog.

Starši prejšnjih časov kaj radi ponavljajo, da nekoč niso imeli težav in ne posebnih starševskih dolžnosti pri vzgoji otrok. Danes ne vzgajamo otrok le starši in šola, temveč je v družbi še mnogo dobrih, pa tudi slabih sovzgojiteljev, ki vplivajo na oblikovanje otrokove osebnosti. Zato moramo otroka ob vzgajanju usposobiti, da bo znal tudi sam iskati najboljše rešitve, da se bo samostojno boril proti slabemu. To res ni lahko. Starši pa ne postanemo dobri starši kar čez noč, temveč se moramo tudi sami izobraževati in spoznavati otroka. Ob tem pa moramo korigirati tudi lastna ravnanja, saj vzgajamo z vzgledi in ne le z besedo.

Danes imamo v naši družbi več ustanov, ki pomagajo otrokom in staršem pri vzgoji. Zato je zaželeno, da starši že od otrokovega rojstva dalje sodelujejo s temi institucijami.

Za pravilen in zdrav otrokov razvoj začnemo skrbeti že v času materine nosečnosti. Žene – nosečnice naj bi se redno udeleževale razgovorov v posvetovalnicah za mater in otroka.

Od rojstva do tretjega leta otrokove starosti naj starši redno obiskujejo posvetovalnice, dispanzerje za otroke, kjer jim bodo zdravniki in medicinske sestre svetovali, kako je treba hraniti in negovati malega otroka. V veliko pomoč pa so tudi patronažne sestre, ki prihajajo na dom.

V predšolskem obdobju (približno od 3 leta otrokove starosti dalje) potrebujemo poleg zdravniških nasvetov še predšolskega vzgojitelja. Na žalost pa nimamo povsod v bližini varstvenih ustanov. Če nastanejo razvojne težave pri otroku, iščemo pomoč pri psihologu, pedagogu, socialnem delavcu, ki so zaposleni v vzgojni posvetovalnici, dispanzerjih za otroke, v šoli ali pa poiščemo pomoč pri zdravnikih – specialistih za posamezna obolenja.

V šestem letu so predšolski otroci že vključeni v male šole, ki so organizirane v vrtcih ali v okviru osnovnih šol. S tem pa vzpostavimo redno sodelovanje z vzgojitelji ali učitelji.

V času osnovnega šolanja naših otrok sodelujemo z razredniki, predmetnimi učitelji, s šolskimi strokovnimi službami, ki jih sestavljajo pedagog, psiholog in socialni delavec. Za reševanje še drugih vzgojnih in socialnih problemov so na razpolago še vzgojne posvetovalnice, zavodi za socialno delo, šolski dispanzerji, specialistične ambulante in še drugi strokovnjaki.

Tudi v obdobju šolanja otrok v srednjih ali drugih šolah je potrebno sodelovati z učitelji in profesorji. V vseh obdobjih otrokovega razvoja pa moramo starši dopolnjevati svoje znanje z vzgojno literaturo. Cankarjeva založba in Mladinska knjiga sta izdali že precej bogate vzgojne literature, ki bi jo morali imeti v družinski knjižnici. Koristno bi bilo, da smo naročeni na revije Otrok in družina, Naša žena, na zbirko Knjižica za starše ipd. (Na literaturo se lahko naročimo tudi prek vrtcev in šol). Tudi radio in televizija imata v zadnjem času na programu vzgojno izobraževalne oddaje, ki so nam lahko v veliko pomoč.

Posvetujmo se, bogatimo naše znanje, da bomo zadovoljni mi in otroci!

A. ŽIBERNA

PREDLOG

smernic družbeno ekonomske politike, splošne kolektivne porabe in proračuna za leto 1972

Usmeritev ekonomske politike za leto 1972, ki vključuje kot pomemben element tudi politiko na področju splošne in kolektivne porabe, izhaja iz slovenske in jugoslovanske ocene stanja v gospodarskih gibanjih preteklega obdobja, katera narekujejo odločna prizadevanja vseh družbeno-političnih in samoupravnih skupnosti za stabilizacijo.

Bistvo sprejete usmeritve je, da mora biti rast osebnih dohodkov ter splošne in kolektivne potrošnje počasnejša od rasti družbenega proizvoda. Vzporedno s tem je treba v tem letu preiti tudi od večkrat ponovljenih obljub k dejanskemu zniževanju obremenitev gospodarstva, da bi se tako njegova reproduktivna sposobnost, akumulacija in pogoji za hitrejši razvoj začeli izboljševati.

Osnovni indikatorji usmeritve k uravnoteženemu in stabilnejšemu gospodarskemu razvoju, kot jih predlagajo organi republike, bodo naslednji:

	1971/1970	1972/1971
družbeni proizvod – realno	10,0	6,5
porast cen v poprečju	16,0	13,0
družbeni proizvod – nominalno	27,6	20–21
zaposlenost	5,5	2,0
produktivnost dela	4,7	4–5
sklad osebnih dohodkov	25,0	18,0
osebni dohodki nominalno na zapos.	18,5	15,7
osebni dohodki realno na zaposlenega	3,0	1,5
cene življenjskih potrebščin	15,0	14,0

Splošen porast cen in življenjskih stroškov vključuje sorazmerno velik skok cen še iz konca leta 1971 (poprečno zvišanje cen za 8 % v decembru 1971) in predvideno povečanje cen za ca. 5 % v teku leta 1972.

Nakazana gibanja veljajo tudi za Ljubljano in občino in bi pri takšni dinamiki osebnih dohodkov in cen bila mogoča tudi večja rast splošne potrošnje, kot pa je predvidena v zvezi in republiki. Prav zato pa je potrebna zavestna odločitev družbeno-političnih skupnosti, občin in mesta, da splošno in proračunsko potrošnjo omeje v korist stabilizacijskih prizadevanj v gospodarstvu.

Zato naj bi veljala pri bilanci formiranja in porabe proračunskih sredstev naslednja izhodišča:

– proračunska potrošnja naj v primerjavi z letom 1971 ne preseže rasti preko 16 %,

– zagotovijo se naj le redne in nujne potrebe koristnikov proračuna, financiranje vseh dejavnosti mora biti kar najbolj racionalno,

– materialni izdatki dejavnosti, financiranih iz proračuna, naj se po pravilu gibljejo – zaradi porasta cen – v okviru porasta 15 %,

– sredstva za osebne dohodke delavcev družbenih dejavnosti naj se formirajo v višini 95 % vrednosti po merilih samoupravnega sporazuma za leto 1971,

– vsa sredstva, ki se bodo natekla v proračunu preko teh predvidenih limitov rasti, naj se usmerjajo že v tekočem letu preko sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij kot intervencijska sredstva za reševanje najbolj perečih problemov nelikvidnosti v gospodarskih organizacijah.

Prikaz bilance sredstev proračuna izkazuje, da je dosegla proračunska potrošnja v letu 1971 36,718.164,00 din, kar pomeni na predhodno leto porast za 20,6 %. Da bi tudi dejansko začeli izvajati zastavljeno politiko razbremenjevanja gospodarstva, je bil dosežen sporazum med ljubljanskimi občinami, da se prispevna stopnja iz osebnega dohodka delavcev zniža od dosedanje 4,50 % na 4,15 %. Sredstva in tega vira dohodkov za splošno potrošnjo se delijo v sorazmerju 2,50 % za TIS in 1,65 % za občinski proračun, medtem ko je doslej veljala pri stopnji 4,50 % delitev 2,79 za TIS in 1,71 za občinski proračun. Dohodki proračuna, kot jih je po posameznih virih mogoče sedaj oceniti, pa bi skupno mogli doseči v letu 1972 44,079.935 din. Osnutek proračunske potrošnje, narejen z upoštevanjem predpostavk in ukrepov, kot so bili navedeni, razporedi za potrošnjo v občinskem proračunu skupno 42,189.170 din, kar predstavlja v primerjavi z letom 1971 porast za 14,9 %. S tem, da je omejena potrošnja sredstev v občinskem proračunu na tako znižano stopnjo, ki je nižja od limitiranega indeksa 116, je v poprečju omogočena zahtevana rast potrošnje temeljne izobraževalne skupnosti Ljubljana na višini indeksa 118, ker se poprečna stopnja rasti tako izravna pri omejitvi 116.

Presežek tako formiranih dohodkov nad razporejenimi izdatki proračuna v višini 1,890,765,00 naj se izdvaja iz proračunskih sredstev in se v skladu skupnih rezerv uporabi za intervencije v gospodarstvu na osnovi selektivne politike. Višina teh sredstev je seveda ocenjena in odvisna od gibanja posameznih virov dohodkov proračuna.

Sredstva za kulturo in telesno kulturoo so po predlogu povečana za 15,9 %, vključujejo pa novo dejavnost strelske zveze v višini 70.000 din, tako da je porast ostalih dejavnosti v primerjavi s preteklim letom približno na višini 10 %. Večji porast v financiranju teh družbenih aktivnosti je bil dosežen v letu 1970. V letu 1971 in letošnjem letu pa je rast manjša.

Sredstva, namenjena dejavnosti socialnega skrbstva, v občini porastejo v poprečju za 22,8 %, in že presegajo 7 milijonov dinarjev. Porast je večji od poprečja zaradi povečevanja priznavalnin, oskrbnin v domovih in nege osamelih in ostarelih občanov na domu.

V zdravstvenem varstvu je predvidena poprečna rast za 48,7 %. V največjem porastu so nadomestila prispevkov za zdravstveno zavarovanje socialno šibkih (450.000) kmetov, poleg tega pa bo kot izredna akcija v tem letu opravljeno flourografiranje (150.000).

Pri financiranju komunalne dejavnosti se izredno poveča izdatek za geodetske izmere posameznih območij občine za potrebe urbanističnega načrtovanja. Po pogodbi s pristojno institucijo znaša obveza občine 300.000 din.

Sredstva za dejavnost krajevnih skupnosti so predvidena v povečanju 22,2 %, kar znaša skupno 3 milijone din. Ta sredstva tudi v tem letu ne dosegajo predlogov in programov, ki jih imajo krajevne skupnosti, razkorak je največji pri sredstvih za komunalna investicijska in vzdrževalna dela pri posameznih, predvsem podeželskih krajevnih skupnostih. Prizadevati si je treba, da bi vsaj še zadnje neelektrificirane zaselke v občini elektrificirali in uredili najbolj pereče probleme oskrbe z vodo.

Sredstva, potrebna za dejavnost družbeno-političnih organizacij in društev v občini, so v večjem porastu od poprečne rasti, vendar ta porast vključujejo na novo določena sredstva za dejavnost zveze mladine v občini v predlagani višini 180.000,00 din ter sredstva za komite ZKS v višini 35.000,00 din. Če ta sredstva v primerjavi izločimo in če za primerjavo tudi ne upoštevamo zn[illegible] občinsko konferenco SZDL, ker se le-ta ravna po odloku, ki ga je sprejela občinska skupščina v preteklem letu o financiranju dejavnosti SZDL, po [illegible]terem se ta sredstva oblikujejo linearno z rastjo družbenega [illegible] v občini, vidimo, da porastejo sredstva za dejavnosti družbeno-poli[illegible] organizacij in društev v poprečju dejansko za 18,6 %.

OSNUTEK
oblikovanja dohodkov proračuna za leto 1972

Viri dohodkov	Doseženo 71	Predlog 72	Indeks 72/71	TIS	MS	Občina
I. PRISPEVKI	57,073.850	63,197.300	111	27,828.308		35,368.
Prisp. iz OD iz delov. razm. (stopnja 4,15)	38,365.350	41,398.500	108	25,232.386		16,166.
Prisp. iz OD iz kmet.	1,192.500	1,192.500	100	166.950		1,025.
Prispevek od obrti	12,996,220	15,230.000	117	2,132.200		13,097.
Prisp. od intelektualnih storitev	1,430.180	1,687.600	118	236.264		1,451.
Prisp. od avtor. pravic	375.830	432.200	115	60.508		371.
Prisp. od skup. dohod.	2.713.770	3,256.500	120			3,256.
II. DAVKI	14,296.470	15,356.060	107	1,608.503	6,296.145	7,451.
Davek od prometa na drobno v trgovini	1,572.410	1,855.440	118	185.544	1,577.124	92
Davek od prodaje alkoh. pijač v trgov.	3,147.580	3,714.140	118	371.414	3,157.019	185.
Davek od prodaje alkoh. pijač v gost.	618.740	680.610	110	68.061	578.518	34.
Ostali maloprodajni	2,865.700	3,295.550	115	725.021	725.021	1,845.
Davek na storitve	1,068.030	1,174.830	110	258.463	258.463	657.
Davek od nepremič.	2,378.890	1,427.330	60			1,427.
Davek od stavb	1,169.710	1,286.680	110			1,286.
Davek od premož.	.156.150	156.150	100			156.
Davek na dopol. delo	731.430	863.000	118			863.
Davek na dediščine	133.610	400.830	300			400.
Davek na tovor. voz.	454.220	501.500	110			501.
III. TAKSE	518.550	518.550	100		420.129	98.
Upravne takse	185.290	185.290	100		157.496	27.
Komunalne takse	24.280	24.280	100			24.
Sodne takse	308.980	308.980	100		262.633	46.
IV. OSTALI DOHODKI	261.110	261,110	100			261.
V. PRENESENA SREDSTVA	619.900	900,000	145			900.
SKUPAJ PRORAČUNSKI DOHODKI	**72,769.880**	**80,233.020**	**110**	**29,436.811**	**6,716.274**	**44,079.**

PRORAČUNSKA SREDSTVA
SOB LJUBLJANA VIČ-RUDNIK V LETIH 1970 IN 1971 TER PREDLOG PORABE ZA LETO 1972

Glavni namen	Potrošnja v l. 1970	Potrošnja v l. 1971	Indeks 71/70	Predlog 1972	Ind. 72/
Kulturno prosvetna dejav.	1,055.714,00	1,191.487,60	112,9	1,381.000	11
Kultura in prosveta	300.000,00	315.000,00	105,0	346.500	11
Telesno vzgojna dejav.	500.000,00	525.000,00	105,0	577.500	11
Ostalo	255.714,00	351.487,60	137,0	387.000	11
Strelska zveza				70.000	–
Socialno skrbstvo	4,721.325,25	5,763.211,00	122,0	7,077.700	12
Izdat. za borce in invalide NOV	959.982,00	1,281.184,00	133,5	1,590.000	12
Funkc. izdatki zavoda za socialno delo	2,765.000,00	3,288.000,00	118,9	4,094.480	12
Sred. za dejav. zavoda za soc. delo	397.000,00	515.500,00	129,8	619.700	12
Ostalo	599.343,25	678.527,00	113,0	773.520	11
Zdravstveno varstvo	1,351.458,72	1,552.415,80	114,9	2,308.000	14
Komunalna dejavnost	369.000,00	485.505,10	131,6	724.050	14
Geodetske izmere	49.319,05	100.000,00	202,8	300.000	30
Komunalna potrošnja	109.197,35	154.084,45	141,0	169.490	11
Tehn. in urban. dokum.	210.483,60	231.420,65	109,9	254,560	11
Delo državnih organov	4,426.865,33	5,630.642,10	127,0	6,206.600	11
Občinska skupščina	496.470,08	920.894,70	185,5	943.900	10
Upravni organ	3,742.000,00	4,483.500,00	119,8	4,976.700	11
Postaja milice Vič	188.395,25	226.247,40	120,0	286.000	12
Dejav. krajevnih skup.	1,949.000,00	2,455.000,00	126,0	3,000.000	12
Osnovna dejavnost	935.000,00	1,030.000,00	110,0	1,137.000	11
Investicije	1,014.000,00	1,425.000,00	140,5	1,716.000	12
Invest.-nekom. dejav.	–	–	–	147.000	–
Dejavnost družbeno-politič. organizacij in društev	825.436,00	1,081.950,00	131,1	1,469.460	135
Občinska konfer. SZDL	180.000,00	208.630,00	115,9	254.460	122
Ostalo	645.436,00	843.320,00	130,7	1,000.000	118
Obč. konfer. zveze mlad.	–	30.000,00	–	180.000	–
Komite obč. konfer. ZKS	–	–	–	35.000	–
Negospodarske investicije	8,114.489,45	9,213.962,20	113,5	8,928.000	96
Tekoče naložbe – šole, VVZ	4,600.000,00	5,000.000,00	108,7	2,800.000	
Prisp. TIS za izvedbo programa ob uvedbi samoprispevka	–	–	–	2,060.000	97
Ostalo	1,487.179,70	2,083,636,40	140,0	1,903.000	91
Odplačilo anuitet	2,027,309,75	2,130.325,80	105,0	2,165.000	101
Gospodarske investicije	256.468,00	741.880,95	289,3	539.140	72
Dotac. skladu za razvoj obrti, trgov. gost. in turizma	–	302.130,00	–	300.000	99
Odplačilo anuitet	256.468,00	439.750,95	171,5	239.140	54
Gospodarski posegi	6,212.894,70	7,063.923,95	113,7	8,151.620	115
Ceste	5.730.000,00	6,500.000,00	113,4	7,454.620	114
Kmetijstvo	482.894,70	563.923,95	116,8	697.000	123
Proračunske obveznosti iz prejšnjih let	215.480,20	340.318,50	157,9	300.000	88
1 % rezervni sklad	264.732,15	384.704,75	145,3	425.950	110
Nerazporejeni dohodki – proračunska rezerva	546.383,00	635.512,95	116,3	1,500.000	236
SKUPAJ PRORAČUNSKI IZDATKI	**30,309.246,80**	**36.540.514,90**	**120,5**	**42,011.520**	**114**
Del premije za zavar. pred požarom – 100 % odvod Mestnemu gasilskemu skladu Ljubljana	141.222,97	177.649,25	125,8	177.650	100
VSEGA	**30,450.469,77**	**36.718.164,15**	**120,6**	**42,189.170**	**114**

PREDLOG
razdelitve sredstev za dejavnost krajevnih skupnosti v letu 1972

Krajevna skupnost	Dodeljena sred. 1971 redna dejav.	Dodeljena sred. 1971 investicije	Predlog 1972 redna dejav.	Predlog 1972 investicije	Opis investicij
1. Brezovica	28.000	40.000 xx	30.000	150.000	razširitev pokop.
				25.000	pot k želez. post. (obvez. 1970)
2. Brdo	32.000		35.000	20.000	gradnja krajev. poti
3. Črni vrh	33.000	40.000	36.000	20.000	el. še neelektr. zas.
4. Dobrova	49.000	100.000	54.000	187.000	kanalizacija Dobrova
5. Golo–Zapotok	40.000	27.000	44.000	17.000	DV Kremenca–Golo TP Golo
				25.000	grad. c. Golo–Želimlj
6. Horjul	65.000	122.000	71.000	10.000	vodovod Podolnica
				5.000	vodovod Lesno Brdo
				40.000	vodovod Šentjošt–Potok
				50.000	elektr. Butajnova–Potok
				15.000	razširitev c. Butajnova–Planina
				5.000	nabava pluga Horjul
7. Ig	55.000	–	60.000	15.000	JR Iška Loka–Matenj
8. Krim–Rudnik	55.000	–	60.000	1.000	avtob. postaj. Rudnik
9. Kolezija	27.000	–	30.000	–	
10. Kozarje	44.000	–	48.000	–	
11. Lavrica	38.000	30.000	42.000	5.000	nabava snež. pluga
				5.000	vodovod za pokop. Rudnik
12. Milan Česnik	27.000	–	30.000	–	
13. Malči Belič	27.000	94.300	30.000	–	
14. Notranje gorice	26.000	200.000	29.000	10.000	povečava pokopališča
				150.000	grad. rezervoarja Plešivica
15. Podpeč–Prèserje	39.000	75.000	43.000	100.000	asfalt. c. Jezero
16. Polhov Gradec	40.000	20.000	44.000	20.000	pot Robež–Gonte
				10.000	pot Setnica
				20.000	vod. P. G. (projekt)
17. Rakitna	28.000	–	30.000	150.000	asfalt. c. skozi nasel.
18. Rob	36.000	300.000	39.000	15.000	vodovod Pečki
				30.000	vodovod Vel. Osolnik
				20.000	c. Mačkovec–Krvava

xx podatki vključujejo tudi sredstva, ki so bila dodeljena v teku preteklega leta za nujna investicijska dela iz proračunske rezerve poleg sredstev po sprejetem proračunu za l. 1971

19. Rožna dolina	22.000	150.000	30.000	–	
20. Škofljica	50.000	150.000	55.000	100.00	dograd. vodovoda Pijava Gorica
				30.000	vodov. Pleše in Reber
21. Turjak	35.000	50.000	38.000	30.000	dokonč. vodov. Laporje, Gradež
				1.000	c. Pirman–Čatež (proj.)
22. Tomišelj	30.000	–	33.000	50.000	grad. mostu Strahomer
23. Trnovo	27.00	50.000	30.000	–	
24. Velike Lašče	66.000	220.000	72.000	250.000	vodovod Dvorska vas
25. Vič	27.00	–	30.000	–	
26. Vnanje Gorice	23.000	96.000	28.000	10.000	javna razsvetljava
				20.000	projekt vod. N. G.–V. G.
27. Vrhovci	33.000	–	36.000	10.000	JR ob C. na Bokalce in Dolomitskega odreda
28. Želimlje	23.000	20.000	30.000	15.000	grad. mostu Skopačnik
Nerazpor. sredstva	–	–	–	80.000	
SKUPAJ	1,030.000	1,789.300	1,137.000	1,716.000	
Nekomunalne investicije					
– Brezovica				20.000	dograd. dvor. mlad. akt.
– Brdo				30.000	ured. doma družb. organ. + VVU
– Horjul				40.000	poprav. prosvet. doma Horjul
– Krim–Rudnik				50.000	šport. rekreac. center
– Kolezija				4.000	izolac. sklad. za opremo CZ
– Kozarje				3.000	poprav. stavbe družb. organizac.
SKUPAJ				147.000	

Rekapitulacija sredstev za krajevne skupnosti v letu 1972:

– Osnovna dejavnost krajevnih skupnosti	1,137.000
– Investicije v komunalnih dejavnostih	1,716.000
– Negospodarske investicije	147.000
VSEGA SKUPAJ	3,000.000

PREGLED
programov krajevnih skupnosti za investicije v letu 1972

v 000 din

Krajevna skupnost	Investicija	Skup. vred. inv.	Že dosed. vložena sredstva	Last. sred. v 1972	Zaht. za dotac. v 1972	Pred. dotac. za 1972	Opombe
Komunalne investicije							
1. Brezovica	razšir. pokopal. pot k železniš. postaji	250	–	–	250	150	
	(plač. obv. 1970)	25	–	–	25	25	
2. Brdo		–	–	–	–	–	
3. Črni vrh	grad. poti na Ažmanovo d = 1,7 km	30	–	20	10		
	grad. poti Reka–Črni vrh d = 2 km	40	–	20	20		
	razšir. poti Trtice–Andrejaž d = 1 km	15	10	2	3	20	
	grad. c. Petačev gr.–Nacek d = 0,5 km	15	–	10	5		
	poprav. c. P. Gradec–Č. vrh (del)	160	–	80	80	–	
	kabel. napelj. P. Grad.–Črni vrh	100	–	40	60	–	
	elektrif. še ne elektr. zasel.	70	20	30	20	20	
4. Dobrova	poprav. mrtvaš. in obzid.	12	–	6	6	–	
	jav. razsv., 3 svet. tel. in priklop. Brezje	6	–	–	6	–	
	akumul. bazen za vodo v primeru požara	3	–	2	1	–	
	izdel. fas. na gas. domu Brezje	30	–	28	2	–	
	napr. trafop. Brezje	40	–	27	13	–	
	izdel. urb. prog. Brezje	60	–	–	60	–	
	ured. kanal. Dobrova	600	–	200	400	187	
	rekon. in asfal. obč. ceste Dobrova	420	–	–	420	–	
	ured. park. pred zad. dom. Dobrova	150	–	100	50	–	
	ured. avtob. post. Dobrova	12	–	2	10	–	
	ured. 2 hidr. Dobrova	2	–	1,2	0,8	–	
	razšir. omr. jav. razsv. za 3 tel. Dobrova	3	–	–	3	–	
	razšir. pokop. Dobrova	80	–	–	80	–	
	izdel. proj. novih zaj. za vodov. Dobrova	15	–	–	15	–	
	obn. elektroom. in postav. nove trafopos. v zasel. „Graben" Dobrova	220	–	220	–	–	
	obnov. mostu pri „vodometu" Dobrova	15	–	8	7	–	
	odkup zemlj. za razš. gas. doma Dobrova	20	–	–	22	–	
	napr. telef. avtom. centr. Dobrova	250	–	220	–	–	
	izdel. urban. prog. za Dobrovo	150	–	–	150	–	
5. Golo	napr. mostu čez potok Šujica–Razori	50	–	10	40	–	
apotok	jav. razsv. 1 svet. telo Podsmreka	1	–	–	1	–	
	nakup zem. za gas. dom Podsmreka	20	–	–	20	–	
	izdel. urban. prog. za nas. Stranska vas	300	–	–	300	–	
	ured. postaj. avtob. Šujica	20	–	5	15	–	
	ured. jav. razsv. 2 svet. tel. z avtomatom Šujica	7	–	1	6	–	
	ured. kanalizacije	100	–	30	70	–	
	izdel urb. prog. za razš. nas.	40	–	–	40	–	
	jav. razsv. 2 svet. tel. z avtom. Gaberje	7	–	1	6	–	
	ured. postaj. avtob. Gaberje	12	–	4	8	–	
	izdel. prog. urb. načrta	100	–	–	100	–	
	poprav. mostu pri Brvičarju Hruševo čez Gradaščico	8	–	3	5	–	
	obnova zajet. za vodov. Hruševo	15	–	10	5	–	
	nakup. zemlj. za gas. dom	10	–	–	10	–	
	DV Kremenca–Golo in TP Golo	600	–	50	64	17	ostala sred. Elek.
6. Horjul	grad. c. Golo–Želimlje d = 1 km	110	50	23	25	25	
	Telefon Ig–Kurešček	170	–	–	30	–	ostala sred. PTT
	vodov. Podolnica	48	–	28	20	10	
	vodov. Lesno brdo	30	–	20	10	5	
	mrliš. vežica Žažar	20	–	10	10	–	
	ured. pokop. Samotorica	10	–	3	7	–	
	poprav. mostu Podolnica	4	–	2	2	–	
	IR Zaklanec	4	–	2	2	–	
	vodov. Šentjošt–Potok	150	–	70	80	40	
	most Kurja vas	25	–	15	10	–	
	obnov. mrl. vež. Šentjošt	18	–	8	10	–	
	napeljava tt omrežja	30	–	20	10	–	
	obnov. NNO Butanjeva	80	–	50	30	–	
	obnov. in dograd. NNO Planina	110	–	80	30	50	
	IR Butanjeva	6	–	2	4	–	
	odgrad. c. Čamarenk	40	–	25	15	–	
	razšir. c. Butanjeva–Planina	70	–	40	30	15	
	izgrad. mrl. v. Vrzdenec	15	–	10	5	–	
	vodovod Vrzdenec	15	–	10	5	–	
	avtob. obrač. Vrzdenec	3	–	1	2	–	

Sredstva negospodarskih investicij v tem letu prvič niso v porastu, kar je rezultat referenduma o financiranju gradnje šol in vrtcev iz sredstev samoprispevka. Kljub temu pa še vedno ne pridemo v proračunu do posebne sprostitve sredstev, ker je potrebno za izvedbo programa k samoprispevku dodajati iz proračuna zastavljeno participacijo v višini 20 % programiranih sredstev, kar znaša preko 2 milijona din. Za investicijska in vzdrževalna dela izven programa samoprispevka pa je potrebnih 2,8 milijona dinarjev.

Skupščina mora nadaljevati začrtane smernice pospeševanja kmetijstva, kot si jih je zadala v preteklem obdobju. Posebni sklad, ki dela na tem področju, se je že precej uveljavil in ima zelo dober odziv pri kmetovalcih, kakor tudi pri družbenih gospodarskih organizacijah. Sredstva, ki bi bila potrebna za realizacijo celotnega zastavljenega programa, bi bila seveda zelo velika, vendar je predvidenih le 450.000 din, kar pa predstavlja na 1.1971 125 %.

Glede na zelo slabo stanje urejenosti cest in mestnih ulic v občini je nujno, da bi ta investicijska dela dobila za obdobje nekaj prihodnjih let najpomembnejši poudarek. V predloženem osnutku je predvidena rast sredstev za rekonstrukcije in popravila cest 114,7 % in znaša 7,454.620 din, s čimer skupščina še vedno ni v stanju, da bi učinkovito rešila kvaliteto svojega omrežja ulic in cest. Ta sredstva se sicer dopolnjujejo še s posebnimi namenskimi sredstvi izven proračuna (takse na motorna vozila, delež sredstev od prodaje goriv in drugi dohodki) v približni višini 3,881.167,00 din in najemanje posojil na podlagi namenskega vročanja proračunskih sredstev v preteklem letu, v višini 6,300.000 din. V te namene bodo izključno porabljena tudi vsa sredstva prispevka za uporabo mestnega zemljišča, ki ga bo po oceni zbranega pri 70 % realizaciji odmere za leto 1972 1,345.000 din. Glede na to, da bodo vlaganja v rekonstrukcije in vzdrževanje cest in ulic skupno znašala v letu 1972 predvidoma 18,988,787 din, kar v celotni potrošnji predstavlja glede na skupna sredstva proračuna 45 %, pa nalaga že višina teh investicijskih sredstev in seveda neurejeno stanje še posebej, skupščini in pristojnim organom za urejanje tega vprašanja izredno odgovornost za smotrno, gospodarno in čim bolj racionalno porabo, da bi uspeli z vsemi temi razpoložljivimi sredstvi odpraviti kar največ komunalnega deficita na tem področju.

Gibanje ocenjenih dohodkov in predvidenih izdatkov proračuna je razvidno v tabelarnem delu v nadaljevanju.

Pri tem so dohodki obdelani nadrobno v celoti, razporeditev teh dohodkov oziroma predlog izdatkov za posamezne dejavnosti pa le globalno. Zaradi večje preglednosti in smotrnosti obravnavanja, ki je lahko racionalno le, če je razdelitev sredstev za posamezne dejavnosti nazorno prikazana, tako da jih je mogoče enostavneje ičim pregledneje primerjati, so specificirane poleg skupnih zneskov za posamezno dejavnost, le še večje, za razpravo pomembnejše postavke; vse druge drobne izdatke pa predlog prikazuje zbirno pod postavko „ostalo". Nadrobna razdelitev teh sredstev bo v teku obravnave določena po razpravah na sejah posameznih svetov in drugih specializiranih organih skupščine. Seveda pa so možnosti obravnavanja predloga proračuna po posameznih dejavnostih in v celoti omejene, v iniciativi predlaganja povečanj posameznih postavk.

Vsej potrošnji je postavljena zgornja meja pri porastu na višini 14,9 % glede na potrošnjo preteklega leta 1971. Zaradi tega mora biti obravnavanje konstruktivno, tako da v primerjanju predlagane razporeditve sredstev posameznim dejavnostim išče možnosti povečevanja sredstev za posamezno nujno dejavnost v hkratnem predlogu za ustrezno zmanjšanje sredstev nekemu drugemu namenu, ki morda ni tako nujno opravičen.

DEJAVNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Zaradi pomembnosti vlaganja sredstev v komunalne investicije in napreve, ki so v upravljanju oziroma programih posameznih krajevnih skupnosti, smatramo, da je potrebno le-te za razpravo prikazati in razčleniti na drobno.

Obravnavanje zagotovljenih sredstev posamezni dejavnosti po proračunu, kot je prikazano, je lahko zadostna osnova za temeljito obravnavo in primerjavo potrebnosti in upravičenosti različnih dejavnosti. Dejavnost krajevnih skupnosti pa je zelo raznolika, kot so različni pogoji in stanje posameznih krajevnih skupnosti. Poleg tega kažejo izkušnje vlaganj v katerakoli dela, ki so bila opravljena v vsem preteklem obdobju dejavnosti krajevnih skupnosti, da je ta način reševanja skupnih potreb občanov daleč najracionalnejši in najsmotrnejši, tako da efektov ni mogoče primerjati z nobeno drugo obliko organiziranega izvajanja komunalnih investicij. Še več, investicije pri krajevnih skupnostih ne le, da so cenejše, ampak se vloženi dinar proračunskih sredstev pri krajevnih skupnostih oplemeniti večkratno z izrednimi samoprispevki in drugimi oblikami.

Zato da bi bila razprava o teh sredstvih za dejavnost krajevnih skupnosti boljša in da bi bila možna medsebojna primerjava, dajemo v nadaljevanju predlog nadrobne razdelitve sredstev.

Krajevne skupnosti so za leto 1972 dostavile predloge za dotacijo iz občinskega proračuna, in sicer:

– za osnovno dejavnost	skupaj 1,594.949 din
– za investicije	skupaj 11,136.300din

Navedenim zahtevkom ni bilo možno v celoti ugoditi. Predvidevamo, da bo v letu 1972 dotacija krajevnim skupnostim narasla na indeks 122,2 v primerjavi s potrošnjo za leto 1971, tako da bo skupno na razpolago 3 milijone dinarjev.

Pri razdelitvi navedenega zneska smo upoštevali tri različne specifične skupine krajevnih skupnosti, in sicer:

- krajevne skupnosti, ki imajo izrazito mestni značaj
- krajevne skupnosti, ki imajo primestni značaj,
- krajevne skupnosti, ki imajo podeželski značaj.

Med redno dejavnost podeželskih krajevnih skupnosti, deloma pa tudi primestnih, sodi predvsem reševanje komunalne problematike, medtem ko so izdatki mestnih krajevnih skupnosti predvsem funkcionalni izdatki dejavnosti njihovih služb oziroma organov. Zato se je predlog dotacij za redno dejavnost krajevnih skupnosti ocenjeval z ozirom na število komunalnih naprav, obsežnost krajevne skupnosti, ipd.

Pri predlogu za investicijsko dejavnost so upoštevana glede na razpoložljiva sredstva samo tista dela, ki predstavljajo najnujnejše potrebe, dokončanje že začetih del, kjer je investicijsko tehnična dokumentacija že v izdelavi ter dela, kjer finančno sodeluje krajevna skupnost s svojimi sredstvi oziroma s sredstvi samoprispevka. Poleg navedenih kriterijev je predlog dotacije sredstev krajevnim skupnostim za leto 1972 skušal zagotoviti enakomernost vlaganj sredstev po posameznih področjih. Med zahtevki krajevnih skupnosti je določeno število krajevnih skupnosti, ki navajajo relativno visoke predloge oziroma zahtevke, ker pa so ta območja dobila višje dotacije v preteklem letu neposredno ali pa posredno iz drugih sredstev, jih predlog za leto 1972 ni mogel upoštevati. Predlog ni mogel upoštevati tudi tistih zahtevkov, ki so predmet programov drugih virov financiranja, npr. urejanja stavbnega zemljišča.

Predlog dotacije krajevnim skupnostim za leto 1972 znaša:

– za osnovno dejavnost	1,137.000
– za komunalne investicije	1,716.000
– za druge investicije	147.000
Skupaj	3,000.000

Zaradi boljšega pregleda je priložen predlog razdelitve sredstev za dejavnost krajevnih skupnosti v letu 1972 in pregled programov krajevnih skupnosti za investicije v letu 1972.

	obnov. NNO Vrzdenec	180	–	80	100	–	
	postav. 2 most. Vrzdenec	35	–	20	15	–	
	dograd. mrl. v. Horjul	15	–	5	10	–	
	dograd. vodovod. Horjul	100	–	50	50	–	
	izgrad. IR Horjul	60	–	30	30	–	
	regul. potoka Horjul	25	–	10	15	–	
	nabava pluga Horjul	5	–	–	5	5	
7. Ig	IR Iška Loka–Matena	25	–	5	20	15	
8.Krim – Rudnik	avtob. postaj. Rudnik	12	–	–	12	1	
9. Kolezija		–	–	–	–	–	
10. Kozarje		–	–	–	–	–	KS je predlag. več del ki pa so predm. drugih programov
11. Lavrica	nabava snež. pluga	10	–	5	5	5	
	kanalizacija	30	–	10	200	–	
	vodov. za pokop. Rudnik	25	–	–	5	5	objekt je sofinanc. z Žalami in KS Krim Rudnik
	TP Lavrica	220	–	130	120	–	
	DV Sela–Orle	65	35	5	20	–	
12. M. Česnik		–	–	–	–	–	
13. M. Belič		–	–	–	–	–	KS je predlagala še več
14. N. Goriče–Plešiv.	povečava pokopal.	86	–	18	68	10	
	rekonstr. el. omr. Plešivica	70	–	15	55	–	
	grad. rezerv. Plešivica	360	–	60	300	150	
	asfalt. c. skozi N. Gor. in Bluše	750	–	65	685	–	
15. Podpeč, Preserje	rekonstr. c. Brezovica	600	–	–	600	–	
	asfalt. c. Jezero	200	–	–	200	100	
	IR Kamnik	60	–	–	60	–	
	asfalt. c. Loze	–	–	–	60	–	
16. Polhov Gradec	elektrif. vasi Selo	480	–	280	200	–	
	elektrif. vasi Bab. gora	220	–	220	40	–	
	avtob. post. Pol. Grad.	80	–	15	65	–	
	pot Robež–Gonte	120	–	90	30	20	
	pot Setnica	25	–	15	10	10	
	kanaliz. Polh. Gradec	170	–	120	50	–	
	vodov. Polh G. (projekt)	25	–	–	25	20	
17. Rakitna	asfalt. c. skozi nasel.	450	–	50	400	150	
	grad. vodov. (pripr. dela)	200	–	–	200	–	
18. Rob	vodovod Pečki	240	147	12	30	15	
	vodovod Vel. Osolnik	400	202	28	60	30	
	vodovod Rob	40	–	20	20	–	
	c. Mačkovec–Krvava peč	55	10	15	30	20	
19. Rož. dol.		–	–	–	–	–	
20. Škofljica	izdel. urb. prog. Škofl.	75	–	–	75	–	druga sredstva
	asfalt. c. Škoflj.–Tlake	700	–	350	350	–	
	kanal. Škoflj. (I. faza)	600	–	300	300	–	
	dograd. vodov. Pij. gor.	600	268	120	160	100	
	zazid. načrt Lanišče–Škofljica	150	–	150	–	–	druga sredstva
	vodov. Pevče. dol. (I. faza)	570	–	285	285	–	
	proj. c. Pevčeva dol.	51	–	51	–	–	
	proj. kanal. Škoflj.	80	–	80	–	–	
	vodov. Pleše in Reber	100	–	50	50	30	
	obnova el. omr. Pij. gor.	350	–	127	–	–	KS prosi za garn. za kredite
21. Turjak	dokonč. vodov. Laporje, Gradež	150	37	10	50	30	
	obnov. pokop. Turjak	50	8	2	1,5	–	
	grad. c. Pirman–Četež (projekt)	1	–	–	1	1	
22. Tomišelj	grad. mostu Strahomer	70	–	20	50	50	
23. Trnovo		–	–	–	–	–	
24. Vel. Lašče	vodov. Dvorska vas	1.700	110	538	350	250	
25. Vič		–	–	–	–	–	
26. Vn. gorice	obn. elektr. omrežja	340	272	68	–	–	68 so sred. Elektro Ljubljana
	jav. razsetljava	54	38	38	16	10	
	proj. vodov. N. G.–V. G.	20	–	–	20	20	
	razšir. vodov. v V. G.	40	–	20	20	–	
27. Vrhovci	kanaliz. c. II. XIII, XV	150	20	22	29	–	
	asfalt. c. XVII	60	–	–	3	–	
	IR ob C. na Bokal. in Dolom. od.	10	–	–	10	10	
28. Želimlje	dokonč. c. Skopočnik	40	13,8	20	–	–	
	grad. mostu Skopočnik	40	–	20	20	15	
	gradnja prostorov KS	60	–	35	25	–	
	nerazporejena sred.					80	
	SKUPAJ A				8.354,3	1.716	
B. Nekomunalne investicije							
1. Brezovica	dograd. dvor. ml. akt.	107	40	20	47	20	
	asfalt. c. proti VVU	35	–	15	20	–	
2. Brdo	ured. doma družb. org. in VVU	410	340	–	70	30	
3. Horjul	prosv. dom. Šentjošt	160	–	40	120	–	
	ured. okolice šole	50	–	10	40	–	
	izgrad. doma družb. org. Vrzdenec	450	–	150	300	–	
	poprav. prosv. d. Horjul	100	–	20	80	40	
	nab. gasil. avtomob.	35	–	25	10	–	
	nab. brizg. PHD Horjul	20	–	10	10	–	
4. Ig	gasil. bazen Dobravica	10	–	4	6	–	
	gasil. rezervoar G. Ig	5	–	2	3	–	
5. Krim – Rudnik	šport. rekreac. center	–	–	–	100	50	
	ured. dom. Rudnik in Barje	–	–	–	30	–	
6. Kolezija	izol. sklad. za opr. CZ	4	–	–	4	4	
7. Kozarje	poprav. stav. družb. organ.	50	–	–	50	3	
	poprav. gasil. doma	20	–	–	20	–	
8. Lavrica	VVU Lavrica adaptac.	600	–	100	500	–	
9. M. Belič	obnova doma Svobode	309	145	59	105	–	
10. Polh. G.	dostop do šole P. Grad.	90	–	20	70	–	
11. Rob	dom. družb. org. (I. faza)	180	48	82	50	–	
12. Rož. dol.	igrišča Habjanov b.	350	150	–	20	–	
13. Škofljica	poveč. VVU	1.000	–	–	1.000	–	
14. Trnovo	preur. prost. TVD za potr. KS	100	–	50	50	–	
	potr. KS KUD F. Preš.	52	–	–	52	–	
15. Želimlje	grad. prostorov KS	60	–	35	25	–	
	SKUPAJ B				2.782	147	
	SKUPAJ A + B				11.136,3	1.863	

LJUDSKE KNJIŽNICE UTIRAJO KNJIGI POT MED LJU

Prešeren bi nas bil vesel

Marjana Klanjšek je igralka Mestnega gledališča Ljubljanskega, v „prostem času" pa dela kot knjižničarka v ljudski knjižnici DPD „Kozarje"

Letos, 5. februarja, so se v naši občini knjižničarji-volonterji s svojimi enoletnimi dosežki prvič predstavili širši javnosti: pregled svojih uspehov so podali pred polno dvorano prosvetnega doma v Horjulu. Združena je bila namreč počastitev Prešernovega dne, slovenskega kulturnega praznika, ki je hkrati tudi praznik knjižničarjev-volonterjev, z vsakoletnim pregledom dosežkov vseh ljudskih knjižnic v občini, ki jih vodijo nepoklicni knjižničarji-volonterji.

Na tej prireditvi ni bilo razen Prešernove slike nič, kar bi neposredno spominjalo na Prešerna, hkrati pa je bilo čutiti iz vsega in iz vseh, da smo se zbrali v počastitev njegovega genija, njegove poezije in njegovih idej z najplemenitejšim, kar zmoremo, z dokazi naše iskrene, poštene predanosti slovenski besedi, slovenski knjigi. Nismo poslušali Prešernovih verzov, poslušali pa smo verze Iva Minattija in Toneta Kuntnerja ter mladini namenjene zgodbe Mimi Malenškove in horjulske domačinke, mladinske pisateljice Kristine Brenkove.

Poslušalci so bili z večine mladi in zelo mladi, tudi taki, ki v mladostni neugnanosti stežka obmirujejo minuto ali dve, a so besede pesnikov in pisateljic poslušali tako zvesto, v takšni tišini, da bi jih bil še Prešeren vesel.

Po zadnjih verzih, ki so razgibali poslušalce, je predsednica komisije za ljudske knjižnice pri zvezi kulturno prosvetnih organizacij naše občine Milica Špenkova podala poročilo o delu volonterskih ljudskih knjižnic v letu 1971.

Zvedeli smo, da je delovalo v letu 1971 v občini 11 volonternih knjižnic, ki so razen na Brezovici – vse pri kulturno prosvetnih društvih. Te knjižnice so v preteklem letu izposodile 21.461 knjig, nabavile pa 1.024 novih, tako da jih imajo sedaj 11.153. Seveda so med temi knjižnicami nekatere še skromne, kot na priliko na novo ustanovljena knjižnica v Robu, nekatere pa imajo že kar lepo zalogo branja, saj premorejo že po 1.500 do 2.500 knjig. Seveda nimajo vse knjižnice enakega števila bralcev, pa tudi po številu izposojenih knjig se močno razlikujejo. Žal ni moč te razlike vedno pripisati velikosti kraja in številu prebivalstva, marveč v veliki meri osebnemu prizadevanju knjižničarja in njegovi zavzetosti za širjenje branja.

Po točkovnem sistemu posebnega pravilnika bi bile za leto 1971 vse naše volonterske knjižnice razvrščene tako: Kozarje, Škofljica, Horjul, Dobrova, Brezovica, Notranje gorice, Brdo, Podpeč, Rob, Ig, Šentjošt, vtem ko je knjižnica v Velikih Laščah šele sedaj začela delovati, knjižnica v Polhovem Gradcu pa že drugo leto počiva, kot počiva tam tudi vsa druga kulturna dejavnost.

Ob koncu so bile podeljene nagrade trem najbolje uvrščenim knjižnicam in njih knjižničarjem. Prejeli so jih: Marjana Klanjškova in Marija Ponikvarjeva iz knjižnice Kozarje, Tončka Gratova iz knjižnice Škofljica, Jožica Rožmančeva in Janez Logar iz knjižnice v Horjulu. Posebno nagrado pa je prejela Terezija Pečanova iz knjižnice na Dobrovi, za velik uspeh, ki ga je dosegla v knjižnici, saj je v zadnjih dveh letih skoraj popeterila število izposojenih knjig in je z 2.588 izposojenimi knjigami v letu 1971 glede na število prebivalcev v kraju dosegla že povprečje poklicnih knjižnic. Isto bi seveda lahko rekli tudi za knjižnice v Kozarjah, na Škofljici in v Horjulu.

V letošnjem mednarodnem letu knjige, ki ga je razglasila UNESCO, upravičeno pričakujemo, da bodo tudi naše volonterske knjižnice storile vse, da bi bil uspeh kar največji. Posebno lepo bi bilo, če bi se še bolj razmahnile knjižnice v Podpeči, na Igu, v Notranjih goricah, na Brezovici in na Brdu. Posebej pa bi prispevali k plemenitemu namenu mednarodnega leta knjige, če bi uspešno zaživela knjižnica v Velikih Laščah in se obudila knjižnica v Polhovem Gradcu, kjer je 2.289 prebivalcev te krajevne skupnosti ostalo brez knjižnice, čeprav jo imajo, a žal – zaprto.

Mogoče bi knjige lahko prodrle še kam, kjer so doslej brez njih, verjetno bi bilo prav, da bi jih prebrali še več, prav gotovo pa ni bila tudi na področju ljudskega knjižničarstva še izrečena zadnja beseda, kot tudi nikoli ne bo.

B. MAKOVEC

Več skrbi in pomoči ostarelim občanom

Občinska konferenca SZDL je na pobudo koordinacijskega odbora za pomoč ostarelim in osamelim osebam (ta odbor deluje pri njenem izvršnem odboru) pripravila širše posvetovanje, ki so se ga udeležili skoraj vsi predsedniki krajevnih organizacij SZDL in sicer o problematiki ostarelih in osamelih občanov.

Problematika ostarelih in osamelih oseb je v naši občini dokaj pereča. Še toliko bolj, ker iz leta v leto narašča število občanov, starejših nad 70 let. Vzporedno s tem seveda raste tudi število socialnih problemov starih in osamelih. Morda najbolj zaskrbljujoče sodi prav vprašanje ostarelih in osamelih kmetov, ki – čeprav posedujejo zemljo – vse bolj postajajo socialni problem. Zaradi starosti in bolezni ne morejo namreč več obdelovati zemlje in se tako komaj preživljajo. Čeprav je občinska skupščina prav do teh pokazala polno razumevanja (odpis davkov, finančna pomoč in plačevanje prispevkov za zdravstveno zavarovanje, družbena pomoč in podobno), še vedno ne moremo trditi, da smo s tem že rešili problem tako imenovane „vaške revščine". Po mnenju prisotnih pa tudi denarna pomoč ne pomeni vse, saj je star in osamel človek potreben tudi druge pomoči. To se kaže predvsem v tem, da občuti, da se posamezniki in družba zanima zanj, da je deležen občasnih obiskov sosedov, mladine, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in podobno. Skratka – neposredni stiki s starimi in osamelimi in humana pomoč pri drobnih opravilih nekje odtehtajo tudi tiste „denarce", ki jih prejemajo od družbe. Takšna pomoč pa je seveda odvisna samo od nas in kaže mero naše humanosti do sočloveka. Zato je bilo na posvetovanju še posebej poudarjeno, da je treba ustvariti te neposredne stike z vsemi, ki so ostareli in osameli, da bodo le-ti dobili občutek, da na stara leta niso osamljeni in da družba visoko ceni njihovo minulo delo, zato naj tudi v vsakodnevnem življenju pokažemo, da smo humanisti tudi v resnici in ne samo v besedah in frazah. Udeleženci posvetovanja so ostro obsodili tiste najbližje sorodnike ostarelih in osamelih – predvsem njihove otroke – ki so povsem pozabili na svoje starše. Žalosten je pač podatek, da kar 55,1 % ostarelih, bolnih in osamelih staršev ne prejema nikakršnih pomoči od svojih otrok, čeprav bi bili le-ti v polni meri sposobni tudi materialno skrbeti za svoje starše.

Eden od udeležencev je celo predlagal, naj bi v glasilu Naša komuna objavili take primere. Morda se bodo potem dobro situirani otroci le zamislili, da ne delajo prav in jih bo morda celo sram, da so povsem izgubili človeški čut do starih in onemoglih in celo do svojih mater in očetov.

Poudarili so, da je reševanje te problematike dolžnost vse naše družbe, če se hočemo res imenovati socialistična in humana družba. Že mnogi dosedanji primeri, ko razni dejavniki sodelujejo pri tej skrbi in pomoči, kažejo, da se da mnogo storiti na tem področju, tudi izven občinskega proračuna.

Po obširni in res tehtni razpravi so bili na tem posvetovanju soglasno sprejeti naslednji sklepi, ki naj pripomorejo, da bo naša skrb za stare in onemogle občane še učinkovitejša:

– vse krajevne organizacije SZDL naj vključijo v svoje delovne programe tudi vprašanje organizirane skrbi za ostarele in osamele občane na njihovem območju. oz. na območju krajevne skupnosti;

– vse krajevne organizacije SZDL naj najtesneje sodelujejo s krajevnimi skupnostmi, z Rdečim križem, z organizacijo ZZB NOV, s šolami in mladinsko organizacijo, z zdravstveno in socialno službo ter z drugimi družbeno-političnimi organizacijami na terenu pri ustvaritvi in vodenju evidence o vseh nad 70 let starih občanih in o mlajših bolnih občanih, ki so potrebni kakršnekoli pomoči.

– posebno pozornost je treba posvetiti varstvu osamelih in onemoglih oseb na njihovih domovih, predvsem s primerno nego in oskrbo. V domove počitka naj se pošiljajo le tisti stari in onemogli občani, pri katerih oskrba in nega zaradi objektivnih vzrokov na domu ni mogoča.

– organizirati je treba sistemsko sosedsko pomoč, povezano z neposrednimi obiski na domovih starih in o samelih. V sosedsko pomoč je treba predvsem zajeti delavce RK, mladino, sosede ob najtesnejšem sodelovanju s patronažno službo, ki naj bi

– kjer so dani pogoji – opravljala svojo dejavnost morda pa več krajevnih skupnostih; mimo navedenih oblik pomoči naj krajevne organizacije SZDL v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in mladino občasno prirejajo čanja z ostarelimi in osam občani, pri čemer naj še posebe okviru danih možnosti počastijo hove življenjske in druge pra (rojstni dan, visoke obletnice roke, novo leto, dan žena 8. m 1. maj in podobno);

– v tisti krajevni skupnosti, še ne delajo socialne komisije, v ba le-te čimprej ustanoviti. V naj obvezn dela tudi predstav krajevne organizacije SZDL;

– SZDL naj skupaj z vsemi raj navedenimi dejavniki prou stem financiranja, ki bi n ustrezal pri nudenju pomoči in ostarelih in osamelih ljudi na vih domovih (ali financiranje krajevnih skupnosti ali preko za socialno delo). Svoje mnenj de tega financiranja je treba čiti čimprej zavodu za socialno občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Sklenjeno je bilo, da se s sklepi seznani vse krajevne org cije SZDL, ki naj tudi občas ročajo, kako jih uresničujejo v vsakodnevnem življenju.

ISK PRI SMUČARJIH KRIMA

Skromno, prizadevno in uspešno

Petindvajsetlet je tega, kar so na južno ljubljansko obrobje „priletele" prve smučarske lastovice. tančneje: 1946 so v okviru športnega društva Krim ustanovili smučarski klub z istim imenom. Pod riljem Krimove športne družine smo dobili smučarski klub, ki se je kljub viharnim časom na činskem športnem vrhu (doživljali smo ga skorajda vsa zadnja leta) ohranil „pri življenju" do danes.

„Dolgo nismo ostali pod imenom ima," se spominja prvih začetkov učarjev „z Marosta" njihov dolletni tehnični vodja in eden najrejših smučarskih delavcev v naši čini DRAGO JARC.

„Tri leta po ustanovitvi smučarga kluba smo se združili z Vini. Pravzaprav se je ŠD Krim organacijsko združilo s takratnim štvom Edinost. Izjema seveda nio bili tudi smučarji. „Pri življe" smo se ohranili do 1965, ko je nehalo delovati ŠD Krim. Toda bi v zmoti, če bi mislili, da smo portnim društvom „odmrli" tudi smučarji. Daleč od tega! Kako vam rekel? Kar verjeli ne boste, smo bili „edina podgana, ki je a s potopljene ladje . . ."!"

Od sedemdesetega so smučarji ima vnovič pod patronatom istoenskega športnega društva. V omnem zatišju se znova vrstijo pehi. Iz leta v leto, iz sezone v ono rodijo prizadevanja za Ravnikom dosežke, ki bi jim zavidali li v finančno daleč močnejših učarskih klubih, kot je naš.

DGATA ZGODOVINA

Ni minilo še leto od ustanovitve, so v Krimovi smučarski družbi pravili v zimi 1946/1947 medbska tekmovanja na progi za kovnikom.

„Osvetljene proge za nočno smučanje dotlej še ni bilo nikjer," se „postavi" moj sobesednik. „Da bi napeljali elektriko na smučino, tega pa še ne! In pomislite: med našimi člani smo imeli celo znanega slovenskega alpskega smučarja, udeleženca številnih velikih mednarodnih srečanj na svetovni alpski ravni, Janka Štefeta. Popularni Tržičan je stanoval na Rakovniku in kaj kmalu se je pridružil našim smučarjem. Z njim smo se lahko postavili, mar ne? "

Po treh letih „rakovniške vladavine", so smučarji Krima pod okriljem Edinosti zabeležili nekaj prav lepih uspehov. Roman Paškulin je postal celo mladinski državni prvak v skokih, med člani državne skakalne reprezentance pa sta se znašla tudi Janez Saksida in Oton Slabe. Tudi alpinci niso veliko zaostajali za svojimi klubskimi tovariši – skakalci. Najbolj znan je bil brez dvoma Marjan Gale.

„Z denarjem si tiste čase nismo belili glav," pride spet „do besede" D. Jarc. „Največji tekmovalni vzpon smo dosegli med petdesetim in šestdesetim. Klubski vrhunec pa je predstavljal nedvomno planinski dom na Lipanci na Pokljuki. Po enem svojih članov, ki ga je snežni plaz za vselej odtrgal od svojih tovarišev, so imenovali spominsko tekmovanje – Dularjev memorial. Prirejali so ga do šestdesetega, ko so se zadnjič srečali na preizkušnji na višini 2000 metrov."

POGUMNO NAPREJ

Po letu 1960 se je klubsko delo omejilo na stalna društvena in meddruštvena tekmovanja, ki so ostala „v modi" do danes. Med alpskimi smučarji je zlasti cenjen tradicionalni smuk z vrha Golovca za prehodni medklubski pokal, namenjen prvouvrščenemu tekmovalcu v moški konkurenci. Poleg tega so pripravili še nekaj tekmovanj v občinskemu merilu (v Velikih Laščah), na Krimu in izmenoma na Kureščku pa prirejajo še tekmovanja v spomin padlih borcev.

„Lani smo imeli v klubskih vrstah največ pionirjev. Za naše pojme (bržkone tudi razmere in klubsko „politiko") ni to nič posebnega, saj sloni domala vse naše delo na množičnosti in vzgoji mladih. V klubu je trenutno 70 aktivnih članov. Največ je seveda pionirjev „z Marosta" in krajev barjanskega obrobja," pravi D. Jarc.

Načrtov in tekmovanj bo za prizadevne smučarje Krima še naprej v izobilju. Na Golovcu so z buldožerjem pripravili progo za tekmovalno in rekreacijsko smučanje, že v bližnji prihodnosti kanijo obnoviti 35-metrsko skakalnico . . .

Tehnični vodja kluba Drago Jarc, z dušo in telesom predan krimskim smučarjem, človek, ki ima neprecenljive zasluge za razmah smučanja za Golovcem, zlepa ne odneha kljub svojemu že nekajletnemu srečanju z Abrahamom. Smučarskemu entuziastu, ki je letos nadvse zadovoljen z ugodno finančno podporo matičnega društva, verjetno ne bo težko privabiti v klubske prostore še tistih nekaj kratkohlačnikov z Iga, Tomišlja in drugih barjanskih vasi, ki jih še ni v klubu.

Saj ne kaže prezreti spoznanja, da je v Krimovi smučarski družini vselej veljalo pravilo:

„Nudimo toliko, kot imamo. In vse naše delo posvečamo mladim."

IVAN VIRNIK

Smučarji Krima na enem zadnjih nastopov na Dularjevem memorialu. V sredini je klubski tehnični vodja Drago Jarc

. 2. 1972 je bil redni letni občni zbor obč. ZTK. Pregledali so dosedanje delo in sprejeli smernice za hodnje. Telesno vzgojnim delavcem in športnikom so podelili 36 priznanj. Posebno priznanje je ejel dolgoletni predsednik ObZTK ing. Natan Bernot. – Foto D. Kržišnik

KDAJ ZIMSKI BAZEN V LJUBLJANI

PK Ljubljana brez osnovnega objekta za trening

Kljub izredno težkim razmeram za trening se plavalci in skakalci v vodo PK Ljubljana pripravljajo za letošnjo sezono zelo marljivo in nadvse resno.

Znano je, da v Ljubljani ni pravega zimskega bazena, ki bi omogočil normalno treniranje. PK Ilirija zimski bazen sicer ima, vendar objekt tega imena ne zasluži, saj je dolg vsega 14 m in ima le dve plavalni stezi. Plavalcem koristi zelo malo, medtem ko ga skakalci skoraj ne morejo uporabljati. Ob tem se vse bolj zastavlja vprašanje: kdaj zimski bazen v Ljubljani? Kdaj ga bodo začeli graditi, če ga sploh bodo začeli? Takšna in podobna vprašanja se postavljajo iz dneva v dan, vendar pa odgovora ne ve nihče . . .

Zvedeli pa smo, da na ta prepotreben športni objekt ne moremo tako hitro računati. Tega se dobro zavedajo tekmovalci PK Ljubljana, zato trenirajo še bolj zavzeto, saj vedo, da samo z resnim delom lahko dosežejo dobre rezultate.

Skakalce v vodo trenira Janez Obštetar, ki se tudi aktivno ukvarja s tem športom in to že polnih 15 let. V tej dolgi športni karieri je Obštetar kar osemkrat zapored osvojil naslov zimskega državnega prvaka, največji uspeh pa je vsekakor dosegel leta 1969, ko je na neuradnem svetovnem prvenstvu v Bolzanu (Italija) osvojil odlično 12. mesto.

Varovanci Obštetarja trenirajo 2-krat na teden v osnovni šoli Toneta Čufarja, prav tolikokrat pa tudi v bazenu.

„Od bazena pravzaprav nimamo nobene koristi," pravi Obštetar, „saj ni dovolj globok in ne moremo izvajati skoraj nobenega skoka."

Kljub temu pa skakalci dosegajo lepe uspehe, tako doma kot v tujini. Omeniti moramo predvsem zelo perspektivna skakalca Jakopina in Grilječevo, ki sta v svoji kratki karieri dosegla že vrsto dobrih rezultatov.

Prvi večji letošnji nastop skakalcev bo 3. in 4. julija v Ljubljani, ko bo mednarodni memorial Borisa Ziherla. 21. do 23. VII. bo miting v Bolzanu (I), 26 do 27. VII. bo mladinsko in člansko prvenstvo Slovenije, 29. in 30. VII. pa mladinsko državno prvenstvo. V začetku avgusta bo člansko državno prvenstvo v Skopju, serijo nastopov pa bodo Ljubljančani zaključili konec avgusta, ko bo v Ljubljani na programu memorial Kebra in Hoste, odličnih skakalcev, ki sta se lani smrtno ponesrečila.

S podobnimi problemi kakor skakalci se ukvarjajo tudi plavalci. Problem zimskega bazena pa plavalci rešujejo tako, da se 2-krat tedensko dve skupini vozita na trening v Kranj, kjer so pogoji za vadbo odlični. Zimske šolske počitnice pa so izkoristili za sedemdnevne priprave na Hvaru.

„Treningi na Hvaru nam bodo mnogo koristili," je dejal trener ing. Dušan Kit, „saj so tam pogoji za trening neprimerno boljši kot v Ljubljani."

Že v mesecu februarju čakata plavalce dve težki preizkušnji. Najprej bo prvi uradni nastop – klubski miting v Kranju. Nekoliko pozneje je na programu troboj: Fužinar – Wolfzberg (Avstrija) – Ljubljana in to v članski in mladinski konkurenci. Na sporedu bo 24 disciplin.

„Verjetno se bomo udeležili tudi vseh republiških in državnih prvenstev in upam, da bomo – kljub slabim pogojem za trening – dosegli dobre rezultate," je dejal ing. Kit.

Tako plavalci kot skakalci v vodo PK Ljubljana so dosegli že mnogo lepih uspehov, tudi če pogoji za trening niso najboljši. Z vztrajnostjo, marljivostjo in resnostjo se lahko mnogo doseže. Vztrajni, marljivi in resni pa tekmovalci PK Ljubljana tudi so, zato tudi uspehi in odlični rezultati ne izostajajo.

NIKO ŠOŠTARIČ

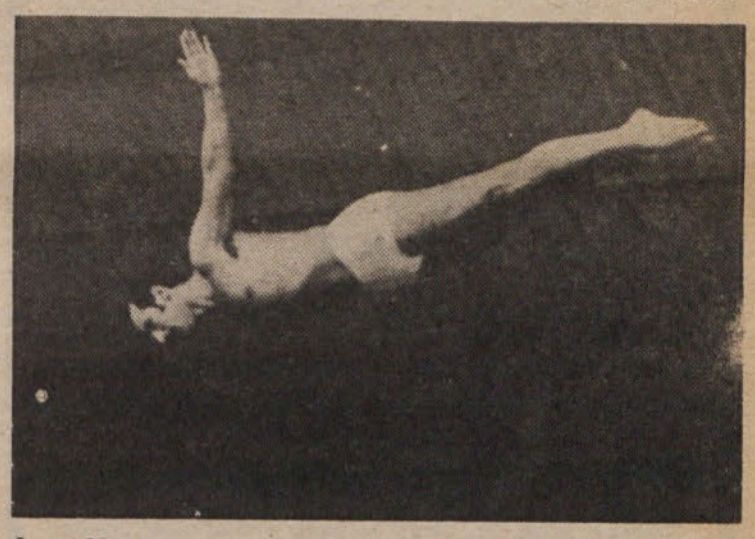

Janez Obštetar, osemkratni državni prvak v skokih v vodo

EDITIRANJE O OLIMPIADI

Konec je utrudljivega branja vseh poročil z olimpijskih iger in jeze nad uspehi naših hokejistov in veselja nad uspehom Pudgarja in Štefančiča. To riodično srečanje športnikov vsake štiri leta je bilo tokrat enajstič. Enajste nske olimpijske igre so bile tokrat prvič v Aziji, in sicer na Japonskem v pporu. Sodelovalo je 35 držav, ki jih je zastopalo 1100 športnikov. Jugovani smo jih poslali 26 in smo tako devetič sodelovali na tej veliki zimski reditvi. Od leta 1924, ko so bile zimske olimpijske igre prvič, se je marsi spremenilo. Število disciplin je naraslo od 14 na 35. Nespremenjeni pa so ali jugoslovanski uspehi pri medaljah: doslej Jugoslavija ni dobila še no ne.

Najboljšo uvrstitev je popravil mladi tekmovalec Pudgar, ki se je v skokih stil med prvo deseterico in s tem povzročil nemalo veselja v jugoslonskem taboru, saj šans za medalje tudi letos nismo imeli. Na snegu so vladovale smučarske velesile Avstrija, Francija in Švica ter svetovni rtni velesili SZ in ZDA.

Naši hokejisti so razočarali in sedaj vsi poskušajo opravičiti njihov odhod Sapporo, čeprav ga je težko, saj so se znašli na dnu lestvice. Res drži mpijsko geslo „važno je sodelovati in ne zmagati", vendar se ga le ne kaže ati za vsako ceno. Tudi naše časopisje je bilo polno komentarjev, ki so šli rsikomu na živce, saj so na vse pretege hvalili odlično igro Jugoslovanov kako so bili vsi „naj" dobri, končni rezultat pa je bil zasluženi poraz z liko kakih šestih golov. Si mogoče komentatorji niso upali dolivati ben na ogenj jeznih in užaloščenih Jugoslovanov? Zaključek je lahko le n, da naša reprezentanca ni pokazala dosti. Tu sta izjemi seveda Pudgar in fančič, medtem ko se ostali tudi niso odrezali blesteče, temveč so ostali eč v zaledju. Resnično škoda.

Tu bi se kazalo zamisliti nad dosežki naših zimskih športnikov. Končno je li Jugoslavija delno alpska dežela z lepimi tereni, pa tako zelo zaostajamo Avstrijo ali Francijo. Kje je iskati vzroke? Kje je iskati vzroke, da širna bočja Jahorine in drugih smučarskih terenov v bratskih republikah ne o nobenega športnika smučarja? Jugoslavija v Evropi končno le ni tako ihna in neznatna, da bi bila nujnost, da žanjemo tako skromne uspehe. rjetno bi bilo treba posvetiti pri nas malo več pozornosti zimskemu rtu in podpirati idealizem mladih športnikov in jim pomagati, da bodo nično enkrat tudi jugoslovanski predstavniki stopili na olimpijski tron in bodo zaigrali jugoslovansko himno. Je to morda prehuda zahteva? strija, Italija, Švica in Francija imajo podobne pogoje kot mi, razlika pa je ina.

Časnikarjem se je zameril tudi predsednik MOK Avery Brundage. Tudi mi mo izjeme. Zamero pri ljudeh pa je našel zaradi izključitve simpatičnega strijca Karla Schranza zaradi profesionalizma. Kazen je morda upravičena, dar bi jo morali izreči mnogim, ne le posamezniku, pa najsi bo to kdor- ž že. Tu so namreč sedaj možna namigovanja o izločitvi najboljšega iz ionalnih interesov. Tudi drugi športniki reklamirajo izdelke, nosijo ise, pa so lahko sodelovali. Sovjetski športniki res tega nimajo, ker je ov ekonomski sistem pač drugačen in tega ne dopušča, vendar so oni jetno daleč bolj skomercializirani oziroma sprofesionalizirani, saj trenira- ti, čeprav vedo zanjo. Med temi je tudi Avery Brundage. Postavlja pa se n vprašanje, kako lahko tudi en sam človek odloča o tem, ali bodo lednje olimpijske igre ali ne, kot je to storil v svoji izjavi Brundage. Ali bo propadel MOK, če v njem ne bo več sodeloval ta nepriljubljeni kcionar? Morda bi pa kazalo razmisliti o njegovi zamenjavi in tako naviti konec neomejenemu avtorirativnemu odločanju.

Ob koncu tega razmišljanja pa bi se spomnili še na lepo navado, ki je dala mpijskim igram v stari Grčiji globlji pomen: prenehanju vojn. V obdobju piade so v stari Grčiji prenehali z vsemi vojnami in je vladal mir. To je es pozabljeno, saj so na Vietnam padale ameriške bombe, ko je v poru plapolal olimpijski ogenj.

M. DIMITRIČ

ROKOMETAŠI ŠD »MOKERC«

BORBA ZA VSTOP V SLOVENSKO LIGO

Ob osvojenem prvem mestu v jesenskem delu LCRL se rokometaši ŠD Mokerc zavedamo, da nas čaka še težka naloga do končnega cilja, to je osvojitev prvega mesta v LCRL in s tem vstop v slovensko rokometno ligo. Zaradi taga smo začeli že zgodaj s pripravami za spomladanski del prvenstva. Kljub slabim pogojem (brez telovadnice, neustrezna oprema) smo se 15. decembra zbrali na zasneženem igrišču in začeli s treningom. Mraz in sneg nista ovira za igralce, ki pridejo na vsak trening v polnem številu. Redni obiskovalci treningov so: Miro Jakša, Franc Jakša, Franc Železnik, Stani Virant, Janez Bolha, Miro Gabrijelčič, Toni Smole, Miro Grum, Boris Jakopin, Andrej Modic; to so standardni člani, njim smo pa priključili še perspektivne pionirje: Matjaž Bolha, Danilo Mavrič, Slavko Virant, Franc Špelak in Marjan Brezic. Dobili smo tudi novo okrepitev, to je mladi Milan Bukovec iz Škofljice, ki bo z marljivim delom kmalu postal dober rokometaš.

Za letošnjo zimsko prvenstvo SRS v hali Tivoli so nas uvrstili v A skupino. V družbi samih republiških in zveznih ligašev (Celje, Slovenj Gradec) pa Š. D. Mokerc ne igra podrejene vloge, ampak smo vzeli skalp že marsikateremu ligašu. Po štirih odigranih kolih smo na 4. mestu za Celjem, Slovenj Gradcem in Radečami ter pred Jadranom, Olimpio, Sevnico in Tržičem.

S prikazano igro v hali Tivoli smo lahko precej zadovoljni, predvsem z igro v obrambi, prav tako pa smo lahko zadovoljni s prvim nastopom pionirjev v članski konkurenci. Pokazalo se je, da forma igralcev raste.

Pred nami je še nekaj težkih tekem, na katere se vestno pripravljamo in upamo, da ne bomo razočarali naših navijačev.

V tekmovalni sezoni 1971/72 smo organizirali tekmovanje za najboljšega rokometaša Š. D. Mokerc. Vsak igralec prejme ob koncu vsakega meseca določeno število točk. Točkuje se število treningov, intenzivnost treniranja in igra na tekmi.

Vrstni red po jesenskem delu prvenstva: 1. Gabrijelčič Miro 139,5 točk, 2. Jakša Franc 133,5, 3. Jakša Miro 132, 4. Bolha Janez 131, 5. Virant Stani 123.

Omenim naj še, da sta igralca Janez Bolha in Miro Gabrijelčič poklicana na trening mladinske reprezentance Slovenije. Priznanje njima, kakor tudi Š. D. Mokerc!

NIKO MARKOVIČ

NAŠI NA OLIMPIADI MLADINSKIH KLUBOV

Na zadnji konferenci Mladinskega aktiva Podpeč–Preserje smo si zadali nalogo, da o svojem delu bolj obveščamo širšo javnost prek glasila Naša komuna. Zato vam pošiljam v imenu predsedstva MA Podpeč–Preserje poročilo o sodelovanju naših ekip na 3. olimpiadi slovenskih mladinskih klubov v Idriji:

V Idriji je bila od 26. do 30. januarja 3. olimpiada slovenskih mladinskih klubov. Sodelovali smo v malem nogometu in v šahu. V malem nogometu smo osvojili odlično 3. mesto v konkurenci 31 ekip iz vse Slovenije.

Naša ekipa je dosegla naslednje razultate: KM Idrija (b) 7:1; MK Celje 5:4; MK Velenje 3:0 (b. b.)

V polfinalu smo izgubili po dveh podaljških proti ekipi Simplexa iz Idrije, ki je bila končni zmagovalec, z rezultatom 1:5. V boju za 3. mesto je naša ekipa premagala MK Brdo–Vrhovci z rezultatom 7:1.

Šahovska ekipa je premagala MK Murska Sobota 2,5:1,5; OK ZMS Tolmin 4:0.

V polfinalu pa smo izgubili proti KM Idrija 0,5:3,5 in tako dosegli 4. do 6. mesto.

FRANC ZALAR

ŠPORTNE VESTI

BOŽO LINHART, odlični plavalec Ljubljane in eden najhitrejših Jugoslovanov v „mokrem elementu", se je nedavno s Kolezije preselil v Beograd. Okrepil bo moško vrsto Partizana. Linhartovi starši že nekaj časa živijo v naši prestolnici.

BRUNO PARMA, znani jugoslovanski šahovski velemojster in „stari Rožnodolčan", je dobro začel na februarskem državnem prvenstvu v Umagu. „Moja želja je, da se uvrstim med potnike za medconske turnirje FIDE. To pa pomeni, da se moram prebiti na vrh državnega prvenstva."

I. VIRNIK

NOGOMETAŠI MERCATORJA, člani II. zvezne lige, so svoje zaključne priprave za spomladanski del tekmovanja imeli v Kopru. Pod vodstvom prvega trenerja Žikovića je vadilo 22 igralcev, med njimi tudi novinci – Corn, Kokot, Žakula in Lešnik ter mladinca Bukovec in Ristič. Med 14-dnevnim bivanjem na morju je Mercator odigral 7 prijateljskih tekem. Ljubljančani so premagali Izolo (1:0), Olimpijo (2:1), Reko (1:0) in Istro (1:0), igrali neodločeno z Rovinjem in Koprom (obakrat 1:1) ter izgubili s prvoligašem Mariborom (0:1).

KOŠARKARJI TRNOVEGA so gostovali v Gorici, kjer so premagali Spluegenbraeu, ekipo II. italijanske lige, ki jo vodi znani trener McGregor, z rezultatom 81:77.

N. ŠOŠTARIČ

Pred tekmovanjem ob zaključku letošnjega smučarskega tečaja ObZTK v Mojstrani

NAGRADNA KRIŽANKA TOVARNE „ILIRIJA“

Izredno ugoden odziv, ki smo ga zabeležili ob objavi križanke v naši novoletni številki, zavezuje uredništvo, da nadaljuje s to obliko vzpostavljanja neposrednih vezi z bralci Naše komune. Zato bomo v prihodnje večkrat objavljali nagradne križanke, nagrade pa so obljubila podjetja iz ali izven naše občine.

Tako danes objavljamo nagradno križanko tovarne „Ilirija“, ki je pripravila za izžrebane pravilne rešitve kar 15 nagrad:

- 1 lasulja po izbiri
- velike kolekcije in
- 11 kolekcij Narta kozmetičnih izdelkov.

Rešitve pošljite najkasneje do 12. marca (dan oddaje na pošto!) na naslov: Uredništvo Naše komune, Trg MDB 7., z oznako Križanka!

Mnogo uspeha in zabave! UREDNIŠTVO

Rajko Jankovič iz lovske družine Velike Lašče je v dneh pred Novim letom ustrelil nič manj kot medveda. Tako kot ostalim lovcem želimo tudi njemu dober pogled! In da bi še več divjadi prigojili, kakor pa uplenili

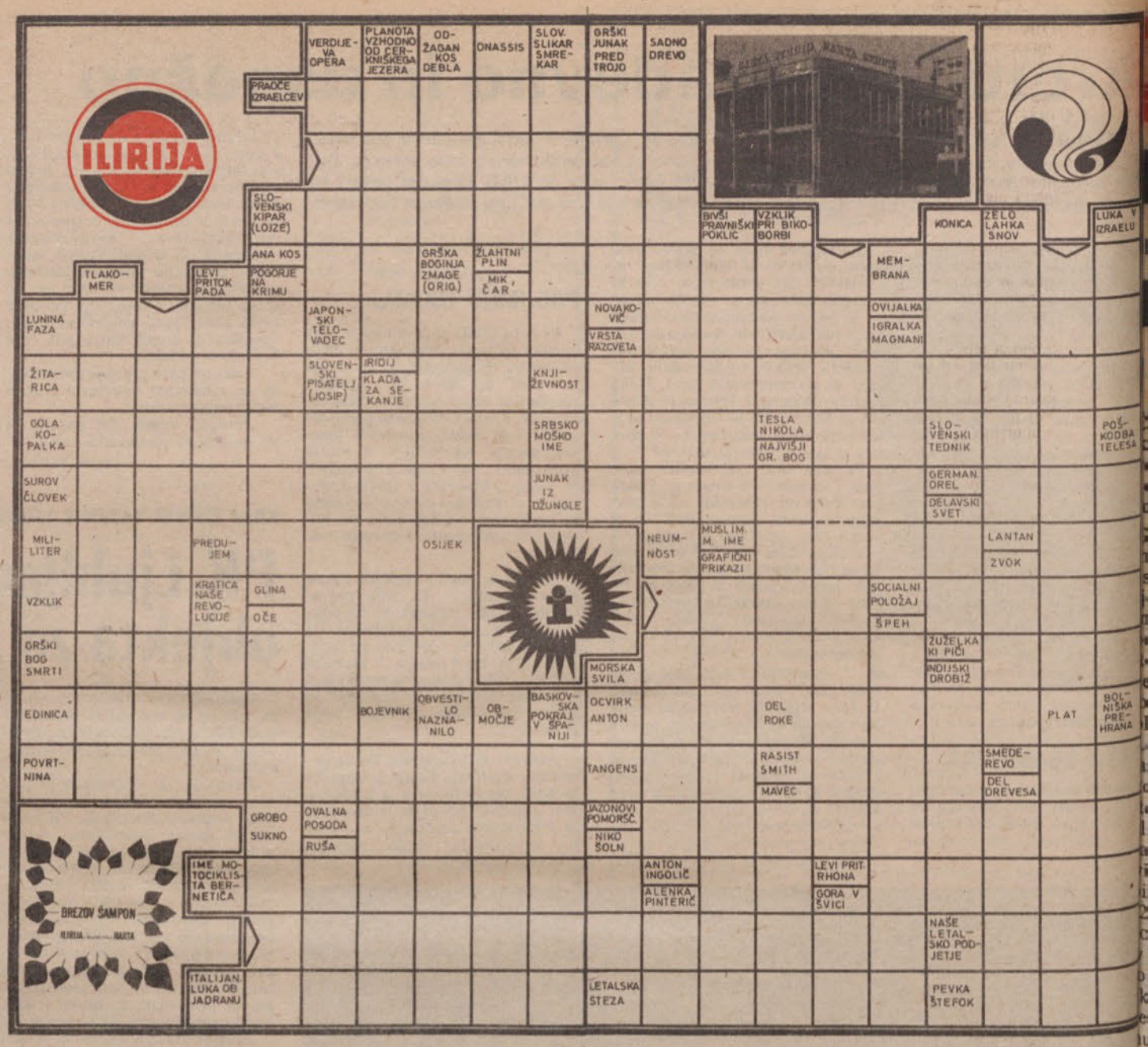

Grem, greš, gre — v kino

PREMIERA LETA... V KINU VIČ!

Ne verjamete, kaj? Pa je res, kot pribito: sredi marca, tam okrog 15. do 18., bo prva slovenska premiera ameriškega filmskega spektakla „LETALIŠČE“, v originalu AIRPORT. Osebna izkaznica filma: „rodil“ se je pri družbi Universal, leta 1969. Scenarij in režija George Seaton – po knjigi, ki jo berejo milijoni, pisatelj Arthur Hayley. Glavne vloge si delijo: Burt Lancaster, Dean Martin, Helen Hayes, Jean Seberg, George Kennedy, Jacqueline Bisset, Van Heflin in drugi. Posebni znaki: igralka Helen Hayes je leta 1970 dobila najvišje priznanje, oskarja za najboljšo stransko vlogo. Romana, ki je pred kratkim izšel pri koprski založbi „Lipa“ (in je – kot kažejo podatki – trenutno najbolj brana knjiga v Sloveniji), morda še niste brali, zato kratek povzetek zgodbe: Nad Lincolnovim letališčem v New Yorku, ki ga je zajel pošasten snežni vihar, kroži 20 letal, ki jim zaradi pomanjkanja goriva in onemogočenega pristanka grozi nesreča. Noč na letališču je polna dramatičnosti in na smrt prestrašenih potnikov, med njimi pa tudi obupani samomorilec, ki zaradi visoke zavarovalnine z dinamitom v kovčku grozi s smrtjo tudi mnogim drugim. V dramatično zakulisno zgodbo nepozabnih značajev, mož in žena z osebnimi problemi, strastmi in stiskami, pa je avtor postavil glavnega junaka: „svetovno zračno križišče“, letališče Lincoln International. Zapišite si torej v svoje dnevnike in koledarje dan, ko se bo marec prevesil v drugo polovico, le eno besedo: LETALIŠČE!

Še prej pa si boste lahko v naši kino dvorani (saj smo lahko malce lokalpatriotični, nič ne škodi!) ogledali nekaj drugih filmov. Gre kajpada za premiere! Na primer: francoska barvna kriminalka STOP ZA MORILCA (spet po romanu Giorgia Scarranenca). Režiser je Yves Boisett, igrajo pa Bruno Cremer, Renaud Verley in Marina Berti. Vas zanima zgodba? Dekle je šlo pozirat fotografu. Prepozno spozna, da je perverznež, ki jo pripne z verigami in jo z britvijo straši, da bi ujel na film izraz strahu na njenem obrazu. Punca je seveda gola, to ste uganili!

Navsezadnje ji uspe film ukrasti, trapasti fotograf pa je kriv njene smrti. Potem pa njen fant morilca najde in ga požene v karambol.

Seveda pri nas ne manjka ljubiteljev zabavnih filmov, med katere sodijo predvsem – westerni. In tako si boste marca lahko ogledali barvni western ZAKON V PECOSU, režiserja Jeana Giraulta. Dve igralski imeni vam že zdaj lahko izdamo: Robert Hossein in Jean Geret. Si predstavljate v mestecu Pecos sodnika, ki je istočasno tudi lastnik edine krčme? No, če si to lahko predstavljate, boste nadaljevanje videli na platnu kina Vič.

Ne, nismo še končali z westerni. Tu je še VRNITEV SEDEM VELIČASTNIH z Yul Brynnerjem v glavni vlogi. No, najbrž ste gledali prvi del tega filma – SEDEM VELIČASTNIH. Zdaj se teh sedem junakov spet vrne – na platno viškega kina in tam obračunava z množico bradatih mehiških banditov.

Kaj pa za nas, ki se radi režimo? – boste rekli. Prav vam je – če bi bili to rekli prej, bi tudi videli prej francosko komedijo OROŽNIK GRE V POKOJ. Da je mojster nad mojstri v tem filmu Louis De Funes, ni treba posebej poudarjati. In če mehur ne bo zdržal vašega smejanja in boste mokri . . . križ božji, tudi to se zgodi. Louis De Funes bo pregnal še tako žalost in tečnost, zato si zagotovite tisti dve uri v kinu Vič.

Za zaključek pa še ljubiteljem vojnih filmov: videli boste enega največjih ameriških vojnih spektaklov – MOST PRI REMAGENU, režiserja Johna Guillermina, specialista tega žanra. Igrajo: George Segal, Peter Van Eyck in drugi.

Kot vidite: marec napoveduje pomlad vsaj v filmskem sporedu. Pa še zanimiv podatek: analize poudarjajo – še posebej v Sloveniji – januarja in februarja skokovit porast obiskovalcev kinematografov. Pa ne, da bi bilo to zavoljo dobrega televizijskega sporeda?

M. L.

VSELJUDSKI ODPOR

in občani krajevne skupnosti »Milan Česnik«

V skladu s konceptom splošnega ljudskega odpora v slučaju vojne so poleg rednega sestava JLA ustanovljene številne partizanske enote – skupine, oddelki, vodi, čete, bataljoni in odredi – širom cele Slovenije. Ustanovljene so tudi enote v delovnih in družbenopolitičnih organizacijah, izoblikovan je sistem povezovanja in vodenja enot, ustanovljene so specialne enote in službe, proučujejo se sodobna vojna sredstva, opravljajo se tečaji in seminarji itd., vse v okviru pravic in dolžnosti samoupravnih organov.

Na temelju odredb zakona o narodni obrambi in zakona o splošnem ljudskem odporu je tudi odbor za SLO pri krajevni skupnosti „Milan Česnik“, v razmeroma kratkem obdobju, zelo prizadeto in z vso odgovornostjo razvil široko dejavnost po programu obrambne vzgoje za osebno zaščito in varnost s ciljem, da bi se naš občan znal obraniti v kateremkoli slučaju in v vojni. Treba je vedeti, da je programirani pouk, ki se izvaja, obvezen za vse nerazporejeno prebivalstvo, za vse moške in ženske od 16. do 65. leta starosti, če niso razporejeni v sestav JLA, teritorialne in druge enote ali v enote delovnih organizacij ter v civilno zaščito. Udeležbe pri pouku o obrambni vzgoji je obvezna tudi matere z otroki in nosečnice, oproščeni pa so pouka: rezervne vojaške starešine in osebe, ki so odslužule vojaški rok, nadalje visokošolci in oni, ki so končali predvojaško vzgojo v osemletki, srednji, višji ali visoki šoli.

Odbor za SLO pri KS „M. Česnik“, s katerim sodelujejo tudi predstavniki vseh krajevnih družbenopolitičnih organizacij, je kot organizator obrabne vzgoje na terenu, začel s svojim delo že avgusta 1970. leta. V pripravah na ta pouk so opravili anketo med občani. Na to anketo je odgovorilo približno 85 % od 2000 anketiranih. Na podlagi izjavljenih želja so opravili razpored slušateljev. Predavajo jim visokokvalificirani predavatelji Delavske univerze „Boris Kidrič“.

Občani so na predavanjih razporejeni v 5 skupin. Udeležba na predavanjih v prvem sklicu je bila 85 %.

Predavanja obsegajo šest tem po 2 šolski uri:

1. občina, krajevna skupnost, delovne in druge organizacije v pripravah na narodno obrambo;
2. družbena samozaščita;
3. obveščanja, alarmiranja, evakuacije in nastanitev;
4. radiološko-kemična za
5. reševanje izpod ruševin i tipožarna zaščita;
6. prva pomoč ob nesrečah

Prvi ciklus je že koncan i bruarjem se je začel drugi, t bi se vsa predavanja končala d ca maja.

Vsi občani, ki se vabilu splo odzvali in ostali, ki niso obis vseh predavanj, bodo ponovn cani na predavanja, zato odt SLO pri krajevni skupnosti prek „NAŠE KOMUNE“ op vse, ki dobijo vabila, da se vanja tudi udeležijo. da bi se i zakonskim sankcijam, ki jih deva zakon o narodni obramb

Predavanja se bodo nadal dokler jih ne bo opravil sleher razporejeni občan.

Vsa pojasnila se dobijo v rih krajevne skupnosti „Milan nik“, Trg MDB 7, dnevno od 12. ure.

UPRAVI LIVARNE GALJEVICA JE BILO ŠKODA NASTAVITI ČUVAJA

»Kovinska« zlata jama —

Če bi dali nočnemu čuvaju 150 starih tisočakov mesečne plače, bi bil dobro plačan. Ta plača bi pomenila letni strošek stari milijon in 800 tisočakov, kar pa je še vedno manj kot pa „več kot dva milijona“. Tudi brez računanja lahko to ugotovimo. Te računice pa niso videli v livarni Liga Galjevica na Rudniku. Zakaj sploh to računanje?

Livarna Galjevica potrebuje za svoje delovanje odpadni material, to je kose različnih kovin od aluminija do bakra itn. Vse to večinoma nabavljajo pri Dinosu in imajo zloženo v kupih na dvorišču in okoli livarne. Kupi so veliki in vabljivi.

Ta velikost je privabila tudi mlade zlikovce, ki so kaj hitro našli rešitev za zmanjševanje teh kupov in polnjenje svojih žepov. Žepov seveda niso polnili z odpadnim materialom, temveč z denarjem, ki so ga dobili za ta odpadni material. Prodajali so ga Dinosu. Tako je livarna verjetno večkrat kupila po nekajkrat svoje odpadne kovine.

Vsa zadeva je tekla nemoteno okoli leto dni, morda pa še več. V livarni ni nihče ničesar opazil, čeprav so se kupi krepko manjšali, saj so mladi tolovaji

olajšali livarno v materialu za več kot 2 stara milijona. Toliko, računajo, so iztržili za material, ki so ga prodajali naprej. V livarni je bilo očitno premalo kontrole in se je vse to lahko dogajalo. Kdo ve, koliko časa bi to še trajalo, če ne bi bilo vestnih miličnikov. Ti so odkrili tolpo, ki obiskuje livarno ponoči in odvaža material. Vso stvar so sporočili tudi upravi livarne, kjer pa sploh niso vedeli, da kaj manjka. Miličniki so svetovali vodstvu, da nastavi nočnega čuvaja in tako prepreči nadaljnjo dejavnost, ker miličniki tudi ne morejo cele noči prebedeti le ob materialu livarne in ga čuvati. V livarni so nasvet vzeli očitno bolj za šalo in čuvaja niso nastavili. Miličniki so mlade zlikovce lovili, čakali cele noči in varovali livarni material. V livarni so opažali izginotje materiala šele takrat, ko so miličniki sporočili obis ali pa pripeljali nazaj material. Nekajkrat so jih prestrašili, vendar so vedno uspeli pravočasno uiti. Na postaji milice Rudnik so bili zara početja uprave podjetja že zaskrbljeni, saj je šlo za očitno malom pravo dajanje možnosti tatovom. Miličniki so tudi razmišljali o možn bi predlagali direktorja livarne za kaznovanje.

Stvari so se končno uredile s prihodom novega direktorja, ker je odšel v pokoj. Uspehi so bili vidni takoj, saj je novi direktor nastavil in začel sodelovati z miličniki.

Zanka okoli vratu tatinske tolpe se je začela zatezati in se je tud nila. Miličniki so pričeli obiskovati posamezne fante na domovih, saj do neizpodbitnih dokazov. Fantje, ki so večinoma že polnoletni, razen so pod težo dokazov priznali. Tako se je znašlo na spisku miličnikov imen, domnevajo pa, da seznama še ni konec, saj so na sledi še ne sodelavcem te tolpe. Mladi kriminalci niso doma z Rudnika, razen temveč iz drugih koncev Ljubljane. Nekakšno zbirališče, kjer so s varjali o svojih pohodih, jim je bil disco klub na Poljanski cesti.

Tam so se dogovorili in nato šli v akcijo. Material so odvažali s t ali pa starim fičkom, ki ga je posedoval član tatinske tolpe.

Mladi kriminalci so imeli tudi prodajo naravnost vzorno urejeno. N jih je hodilo več, predstavljali pa so se z lažnimi imeni. Na Dinosu so temi lažnimi imeni že kar poznali, vendar ne kot tatove, temveč kot zbiralce odpadnih surovin, predvsem kovin. Material so ti mladi ta našali v majhnih količinah, tako da ni bilo sumljivo.

Ko so miličniki vse to ugotovili, so podali prijavo in mladeniči b čas lahko rabili svojo spretnost v zaporu, ki jim bo nagrada za d delovanje.

Mladi tatovi izvirajo predvsem iz neurejenih družin in so imeli le staršev, sedaj pa so brezposelni. Od nečesa so morali živeti in so t na ramena staršev, za svoje, večinoma neosnovane potrebe, pa so kr se jim delati ni ljubilo. Pojasnilo, kako da so se zbrali iz različnih Ljubljane, je treba iskati v tem, da so menda prej stanovali v isti h pa so se razselili in se dobivali po potrebi, kadar je bilo treba iti na pohode.

Točni rezultati njihovih pohodov sicer še niso znani, vendar m milici, da se niso omejili le na livarno. Stari ljubljanski fičko je kri ob morju in skladno z njegovim potovanjem so se vrstili tudi vlo končni rezultati preiskav o teh vlomih pa še niso znani.

Znani pa so zato še nekateri drugi grehi te tolpe. Gojenke do Černejeve (po domače DaČa) so morale lani večkrat spraviti v vre skromno prtljago, ali pa iti domov po drugo potovalko. Skupina, ki livarno za material, je delovala tudi v domu in tam kradla potoval valke pa je bilo očitno težje spraviti v promet, zato so jih metali v nico, nekaj pa jih je dobila v roke milica. Dekleta pa vseh poto mogla identificirati, tako da je verjetnost, da je skupina delova kakem drugem domu. Eden udeležencev ima na vesti tudi kraji dv Enega ponvja so že našli pri njem, drugega pa je uspel skriti ali pa p

Mladi kriminalci so bili različno prizadevni, saj so nekateri sod nočnih pohodih le dvakrat, drugi pa tudi osemkrat in več. Kak njihovo tedanje plačilo in delitev, ne vemo, jasno je le, da bodo dohodka“ pokasirali na sodišču in prejeli v obliki zapornih kazni.

MILOVAN DI